

1 engleskom je to pri dnu prve stranice. Dakle, molim drugu stranicu na B/H/S-u,
2 pri samome dnu stranice.

3 Pri samome dnu ove tablice koja prikazuje živežne namjernice koje je
4 dobila 8. grupa iz Srebrenice, može se pročitati da se svi artikli obezbjeđuju
5 iz kontigenta humanitarne pomoći.

6 P: Kažite, molim Vas, kakve su moguće posljedice kada se neka vojska
7 služi humanitarnom pomoći? Kakve su moguće posljedice po prolazak te humanitarne
8 pomoći kroz teritorij koji drži druga strana u sukobu?

9 O: Ovaj dokument je operativni dokument a... 28. divizije i on
10 predstavlja, odnosno prikazuje stanje hrane. Stanje hrane, ovaj, prikazuje se
11 koji' količina kol'ko ima za koliko dana. I iz njega se dosledno vidi da jedini
12 izvor snabdevanja 28. divizije jeste humanitarna pomoć. Ovu činjenicu i ovaj
13 podatak je imala Vojska Republike Srpske i ona je znala da 28. divizija je
14 isključivo na logističkoj podršci preko humanitarne pomoći.

15 Ovaj podatak ukazuje na činjenicu da se vodi računa o količini
16 humanitarne pomoći prema stvarno prikazanom stanovništvu za koga je namenjena
17 humanitarna pomoć.

18 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Sada bih Vam pokazala dokument 5D1351,
19 konkretno, sedma stranica na B/H/S-u. To će biti na 13. i 14. stranici na
20 engleskom. Oprostite, prethodna stranica.

21 P: Vidite točku 9.4. Ova točka govori o zadacima Uprave za pozadinsko
22 obezbjeđenje Armije Bosne i Hercegovine, a u točki 9.4, vidimo da se spominje
23 koordinacija i suradnja s međunarodnim humanitarnim organizacijama u cilju

24

25

26

27

28

29

30

1 obezbjeđenja lijekova, sanitetsko-medicinske opreme, kao i hrane za potrebe
2 Armije Bosne i Hercegovine.

3 Da li je suradnja međunarodnih humanitarnih organizacija sa Armijom
4 Bosne i Hercegovine nešto što bi moglo biti od utjecaja na odnose Vojske
5 Republike Srpske sa međunarodnim humanitarnim organizacijama?

6 O: Apsolutno je tačno da saradnja humanitarnih organizacija sa Armijom
7 Bosne i Hercegovine u funkciji snabdevanje i logističke podrške armije bitno
8 utiče na veliku rezervu Vojske Republike Srpske i Republike Srpske prema
9 stvarnim humanitarnim ciljevima te organizacije. Ja bi na ovom dokumentu, pored
10 tačke 9.4 koja nedvosmisleno govori o međunarodnim humanitarnim organizacijama i
11 njihovoj koordinaciji u obezbeđenju i logističkoj podršci Armije BiH, ukazô da
12 to potvrđuje ne indirektan način i tačka 9.1. Jel /?jer/, u tački 9.1 se govori
13 o distribuciji naoružanja i minsko-eksplozivnih sredstava, a zna se da je da...
14 tada bila blokada i da nisu smele da dones...dostav...da...u... da na taj deo ratišta ne
15 dolazi uopšte ni naoružanje, ni minsko-eksplozivna sredstva. I ovo je isto u
16 vezi sa raznim vidovima saradnje.

17 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Sada bih Vam pokazala dokument 5D777. To
18 je dokument Vojske Republike Srpske od 18. juna 1993. godine.

19 P: Po sredini stranice nalazi se odlomak u kojem Glavni štab Vojske
20 Republike Srpske obavještava svoje podređene jedinice o obavještajnim
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 djelatnostima kojima se bave neki zaposlenici UNHCR-a. Da li, to što postoji
2 ovakva informacija, može djelovati na odobrenje prolaska konvojima. Odnosno, da
3 li bi to moglo biti od utjecaja na odobravanje prolaska konvojima? Da li je ta
4 činjenica mogla imati utjecaja na to?

5 O: Apsolutno. Činjenica da se humanitarna pomoć zloupotrebljava, odnosno
6 upotrebljava u funkciji revitalizacije, održavanja i snabdevanja protivničke
7 vojske, može uticati na to da se ona ili jako uspori, ili obustavi dok se
8 detaljno ne pregleda. Iz ovoga akta vidimo sledeće, da je dostava planirana i
9 odobrena - znači nije obustavljena; da je naređeno da se poveća kontrola - o
10 čemu /nerazgovijetno/ neophodno da se uradi; da su upozorene jedinice Vojske
11 Republike Srpske da njihovo ponašanje prema pripadnicima humanitarnih
12 organizacija mora da bude dostojanstveno, a ne da budu bahati - što govori o
13 generalnom odnosu prema humanitarnoj pomoći - i da je posebno upozoreno da
14 izveštavanje bude detaljnije kako je dostavljena humanitarna pomoć.

15 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Sada bih Vam pokazala dokument 5D1362,
16 to je dokument 28. divizije Armije Bosne i Hercegovine od 26. aprila 1995.

17 P: Pogledajte, molim Vas, zadnji pasus ovoga dokumenta iz kojega
18 proizlazi da prevoditelj koji je radio za organizaciju Liječnici bez granica u
19 Srebrenici, dakle da je taj prevoditelj obavještajnom oficiru 28. divizije u
20 Srebrenici prenio određene informacije.

21 Da li aktivnosti prevoditelja Liječnika bez granica u Srebrenici
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 potvrđuju obavještajne djelatnosti nekih ljudi iz međunarodnih humanitarnih
2 organizacija?

3 O: Aktivnosti ovoga prevodioca ukazuju da su međunarodne humanitarne
4 organizacije zloupotrebene ili upotrebene u sistemu obaveštajnog obezbeđenja
5 Armije Bosne i Hercegovine. Te aktivnosti su vrlo dobro projektovane i planirane
6 i one su precizno bile usmerene i nije slučajno ovde napisano "greškom ili
7 namerno", da bi se zbunjivalo ako se dođe do ove informacije. Taj je sistem
8 funcionisao i on je bio dobro ugrađen.

9 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine generale, kada dajete
10 odgovore, Vi katkada stavite ruke pred usta, a to prekida tijek Vaši riječi
11 prema mikrofону. Odnosno, Vaš glas se ne čuje dobro, i onda prevoditelji imaju
12 problema, pa Vas molim, nemojte držati ruke pred ustima. Hvala.

13 SVJEDOK: Hvala i izvinjavam se.

14 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Ja bih Vam sada pokazala dva dokumenta,
15 u vezi s aktivnostima pripadnika UNPROFOR-a. Prvi je dokument 5D1367, to je
16 dokument Službe državne sigurnosti Bosne i Hercegovine iz Goražda, od 17. juna
17 1995.

18 P: Molim Vas, pročitajte ovaj, prilično kratki dokument, pa ću nakon
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 toga zatražiti drugi dokument, kako bih Vam postavila pitanje koje se odnosi na
2 oba dokumenta.

3 SVJEDOK: U redu je.

4 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] A sada molim dokument 5D1369.

5 SVJEDOK: U redu je.

6 P: Kažite, molim Vas, kakav je Vaš zaključak u vezi s aktivnostima
7 pripadnika UNPROFOR-a, o čemu piše u ova dva dokumenta?

8 O: Ova dva dokumenta govore o sistemu obaveštajne saradnje između
9 UNPROFOR-a i Armije Bosne i Hercegovine. Najprostiji način... najprostiji način
10 saradnje obaveštajnih organa je kada dostavljate podatke i to kada dostavljate
11 neobrađene podatke. Ovde se vidi da je sistem saradnje usavršen, on ne govori
12 samo o dostavljanju podataka, nego govori o proveru bo... podataka, što je ključna
13 radnja za verodostojnost nekog podatka. Jel, on ovde proverava podatke preko
14 kontakta sa pukovnikom, mislim da je Roger. S druge strane, napravljen je kanal
15 da podaci opd najviših starešina UNPROFOR-a, konkretno ovde od komandanta
16 generala Smitha /fon./ pouzdano dolaze do s druge strane da budu dobro
17 maskirani. I vidi se da je UNPROFOR jako dobro znao stanje u Srebrenici i oko
18 Srebrenice, i to potvrđuje onu tezu koja je u mojoj ekspertizi da je to stanje
19 vođeno i dobro poznavano.

20 P: Kakve posljedice takve aktivnosti pripadnika UNPROFOR-a su mogle
21 postojati po suradnju UNPROFOR-a i Vojske Republike Srpske? Dakle, kakve je

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 posljedice takvo ponašanje moglo imati na odnose između UNPROFOR-a i Vojske
2 Republike Srpske?

3 O: Ovako ponašanje daje osnov za totalno... totalni prekid odnosa ili za
4 totalnu z... a... proveru odnosa u svim kontaktima. Međutim, kol'ko se vidi iz ovih
5 svih dokumenata Vojska Republike Srpske je samo povećavala kontrolu i pro...
6 povremeno upućivala proteste dokazujući da zna šta se radi i iza čega ko stoji.

7 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Zahvaljujem, nemam više pitanja. Gotova
8 sam sa svojim ispitivanjem.

9 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Zahvaljujem gospođu Fauveau. Idemo,
10 onda po redu.

11 Gospodine Živanović, izvolite.

12 G. ŽIVANOVIĆ:[simultani prevod] Zahvaljujem, časni Sude.

13 Unakrsno ispituje g. Živanović:

14 G. ŽIVANOVIĆ:

15 P: Dobar dan, gospodine generale. Ja se zovem Zoran Živanović, u ovom
16 predmetu sam branilac Vujadina Popovića, pa ću Vam postaviti par pitanja vezanih
17 za Vaše svedočenje. Vi ste nam, između ostalog rekli - prvog dana kada ste
18 govorili o direktivi broj 4 - da je Armija Bosne i Hercegovine koristila civilno
19 stanovništvo kao štit, odnosno komponentu svojih oružanih snaga. Pa bih Vas
20 zamolio, ako možete, samo malo da nam a... više objasnite, šta to znači "koristiti
21 svoje sopstveno civilno stanovništvo kao komponentu oružanih snaga"?

22 O: Dobar dan. Ja sam o ovom problemu na nekol'ko mesta u različitim
23 situacijama govorio tokom ovog mog iznošenja ekspertize ovde pred Sudom i sad ću
24
25
26
27
28
29
30

1 post... pokušati da to obradim kao celinu, pošto takva celina nije bila predmet
2 ekspertize.

3 Opšte je poznato i svi u Armiji BiH su jako dobro znali - pogotovo oni
4 vodeći oficiri koji su bili iz bivše Jugoslavenske narodne armije - Ženevsku
5 konvenciju i pravila ratovanja i znali su odnos prema civilima. I poznavajući da
6 su i sa suprotne strane pripadnici armije... Vojske Republike Srpske, isto znali
7 odnos prema civilima, koristili su, odnosno zlou... zloupotrebljavali sledeće
8 aktivnosti: Prvo, il' su se presvlačili u civili, a dejstvovali kao vojnici.
9 Često su se presvlačili u žene, što je isto civil, ali specifičan status ima i
10 koristili da dejstvuju. Držali su pored sebe svoje stanovništvo, jer onda znaju
11 da je to cilj s kojim se jako drugačije radi, jako pažljivije radi.

12 U civilnim kućama su držali komande i druge elemente borbenoga poretka
13 jedinica. U firmama su držali komande i druge elemente borbenih jedinica, a van
14 Srebrenice, posebno po drugim delovima, poznato je i da su na civilnim
15 objektima, kao i zdravstvenim objektima čes... često instalirali svoje ili vatrene
16 ili prislušivačke snage. Činjenica, kada upotrebite civilni objekat za dejstvo,
17 za komandovanje ili u vojnu svrhu Vi ga pretvarate u vojni objekat i tada vi

18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 kršite elementarna pravila ratovanja.

2 P: Samo da bi bili jasniji, da li Vi... da li se ovo o čemu ste upravo
3 rekli odnosi na sve vreme trajanja, odnosno i za vreme postavljanja enklava,
4 znači do jula 1995. godine?

5 O: Od početka do kraja rata.

6 P: Još jedno pitanje bi' Vam postavio. S obzirom da je Srebrenica bila
7 proglašena zaštićenom zonom, da li je po Vašem mišljenju i sam status zaštićene
8 zone korišćen tokom rata kao komponenta oružanih snaga Armije Bosne i
9 Hercegovine?

10 O: Upravo to je jedan od segmenata u kojem je cilj moje ekspertize bio
11 da bude jasan, tačan i precizan. Praktično, od svih uslova koje je imala da bi
12 se proglasila zaštićenom zonom, ispoštovan je samo prvi uslov, a to je -
13 donešena je odluka. Svi ostali uslovi koji su trebali da se sprovedu, da se
14 precizno definiše zona, opstruirano je od strane Armije BiH uz podršku UNPROFOR-
15 a; da se obezbedi demilitarizacija, opstruirano je i slati su netačni izveštaji
16 da je izvršne demilitarizacija, iako se unutra nalazila dobro naoružana
17 operativna grupa.

18 Da bi se obezbedi /?obezbedila/ odgovarajuća kontrola, opstruirano je
19 iako se zna da je helikopterima, kopnom i kroz humanitarnu pomoć donošeno
20 naoružanje i vojna oprema i artikli u funkciji logističke podrške 28. divizije,
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 a pre toga operativne grupe. Da se o bitnim elementima upoznaju sve strane u
2 sukobu, opstruirano je, jel se vidi, na primer protest zbog pucanja iz enklave,
3 a ne vidi se protest kada izlazi jedinica. I sve ovo ukazuje da nije bila
4 izvršena demilitarizacija i da to *de facto* nije bila zaštićana zona.

5 P: Kad ste pomenuli protest zbog pucanja iz enklave...

6 G. ŽIVANOVIĆ: ... ja bih Vas molio samo da pogledamo dokument koji ste
7 juče imali prilike da vidite. To je P1349.

8 P: Ja sam razumeo ovaj dokument da je poslao komandant Holandskog
9 bataljona, predsedniku opštine Srebrenica u kome protestuje zbog toga što su
10 upravo muslimanske snage iz enklave pucale, što nisu smele inače da čine po
11 odredbama sporazuma o uspostavljanju bezbedne zone.

12 Međutim, ja sam hteo nešto drugo da Vas pitam. Ovde, između ostalog
13 stoji u tački 2 da su... je ispaljeno osam hitaca iz pešačkog naoružanja u blizini
14 zgrade PTT-a. Mi znamo inače da je zgrada PTT-a u neposrednoj blizini bolnice,
15 pa vas pitam sa stanovišta Vaše struke, kako procenjujete, ako jedna strana
16 otvara vatru iz oružja ili oruđa iz... koje je postavljeno upravo u blizini
17 ovakvih zgrada koje moraju biti pošteđene od ratnih dejstava?

18 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Vanderpuye?

19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Hvala, gospodine predsjedavajući. Ovo
2 pitanje poziva na špekulacije, a osim toga na krivi način prikazuje ono što
3 ovdje stoji. Ništa se ne kaže o tom oružju o kojem govori gospodin Živanović.
4 Kaže se da je iz blizine te lokacije otvorena vatra, ali nema nikakvih daljnjih
5 indikacija.

6 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Živanović, imate li namjeru
7 to komentirati.

8 G. ŽIVANOVIĆ: [simultani prevod] Iz dokumenta slijedi da je vatra
9 otvorena iz zgrade PTT-a i znamo iz našeg odlaska u Srebrenicu da je to vrlo
10 blizu bolnice.

11 [Sudije vijećaju]

12 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U principu se slažemo s pitanjem i
13 gospodine generale, izvolite, možete odgovoriti. Ali, samo trenutak. Koliko se
14 sjećam zgrada PTT-a je na jednoj strani ulice, a bolnica na drugoj. Dakle, to
15 valja svakako razjasniti. Mislim da je između tih dviju zgrada udaljenost oko
16 200 metara, jer bolnica je na povišenom položaju.

17 G. ŽIVANOVIĆ: [simultani prevod] Ne znam točno kolika je udaljenost.

18 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Ma to je moja procjena.

19 SVJEDOK: Časni Sude, ovaj dokument govori o više stvari, a ne samo o
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 ovome što je bila tema. Prvo, protest je upućen predsedniku opštine Srebrenica,
2 i pored toga što je nedvosmisleno i dokazano komandant bataljona znao da je u
3 Srebrenici komanda 28. divizije i ovo je vreme kada je bila preformirana 28.
4 divizija; što je znao da 28. divizija nije potčinjena pre'sedniku opštine, nego
5 je potčinjena komandi 2. korpusa i ovakav... ovakvo upozorenje stvara iluziju da
6 je u opštini civilno stanovništvo i "eto, neko puca".

7 S druge strane, sama činjenica da s... sa je data... podatak da se puca iz
8 blizine PTT-a, ne znači da nije moglo upo... biti upotrebljena i na drugi način.
9 Ona je mogla možda da bude ravnopravno upotrebljena i iz blizine bolnice.

10 U svakom slučaju, činjenica da se iz dela grada gde su dva civilna
11 objekta, PTT i bolnica, otvara vatru /?vatra/, razlog je za upozorenje.

12 G. ŽIVANOVIĆ:

13 P: A da li tome doprinosi i činjenica da je u samoj zgradi PTT-a bilo
14 i...a... se nalazio i jedan deo štaba Ujedinjenih nacija?

15 O: To bi moglo da bude, ali nije presudno. Meni se više čini da je
16 trebala da postoji-

17 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Sada spekuliramo, molim Vas, pređite na
18 svoje iduće pitanje.

19 G. ŽIVANOVIĆ: [simultani prevod] Nemam više pitanja.

20 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu, hvala. Gospodine Ostojić,
21 izvolite.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 G. OSTOJIĆ: [simultani prevod] Dobro jutro, nemam pitanja.

2 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala, gospodine Ostojić. Gospodine
3 Bourgon?

4 G. BOURGON: [simultani prevod] Dobro jutro, gospodine predsjedavajući,
5 dobro jutro časnom Vijeću.

6 Unakrsno ispituje g. Bourgon:

7 [Branilac ispituje putem prevodica]

8 P: Gospodine generale, dobro jutro i Vama.

9 O: Dobro jutro.

10 P: Moje ime je Stephane Bourgon, i zajedno sa svojim kolegama koje su
11 ovdje danas ujutro sa mnom, to je gospođa Jelena Nikolić i gospođa Claude
12 Fournie, mi ovdje zastupamo Dragana Nikolića.

13 Gospodine generale, prvo ću reći da nažalost nismo imali prilike se
14 sastati kako bismo razgovarali o Vašem izvještaju. Je li to tačno?

15 O: Jeste.

16 P: Međutim, možete potvrditi da ste se na kratko sastali s mojom
17 kolegicom gospođom Nikolić?

18 O: Da.

19 P: Gospodine generale, danas ujutro imam za Vas dvije vrste pitanja.
20 Neka od njih odnose se izravno na Vaš iskaz, a na kraju ću Vam postaviti drugu
21 vrstu pitanja i time ću pokušati iskoristiti Vaše vrlo veliko znanje i iskustvo
22 generala i zamolit ću Vas za Vaše mišljenje u vezi s nekim praktičnim
23 situacijama. Ako, u bilo kojem trenutku se pojavi neko pitanje koje nećete
24 razumjeti, molim Vas recite mi to kako bih ja svoje pitanje ponovio ili
25 preformulirao.

26 Prva tema, kojom bih se želio baviti jest prisustvo 28. divizije u

27

28

29

30

1 Srebrenici. U svojem izvještaju, u paragrafu 17, Vi govorite o prisutnosti u
2 Srebrenici i Potočarima jednog broja jedinica koje su bile u sastavu 28.
3 divizije Armije BiH. Pretpostavljam, da vi poznajete te jedinice, da znate o
4 kojim je jedinicama riječ, a koje su bile tamo na terenu?

5 O: Upoznat sam sa njihovom organizacijom i funkcionisanjem.

6 P: I, gospodine generale, u paragrafima 164 do 182, Vi govorite
7 probijanju iz okruženja 28. divizije, i konkretnije u paragrafu 161, spominjete
8 dvije stvari. Prvo, da je 28. divizija, koja nije u potpunosti bila iskorištena
9 u srebreničkoj enklavi, bila nužna od esencijalne važnosti za Armiju BiH za sve
10 buduće, konačne operacije. Da li se s time još uvijek slažete?

11 O: Apsolutno.

12 P: I, druga stvar koju spominjete u tom istom paragrafu, jest da
13 probijanje iz okruženja je izvršeno na temelju zapovijedi vrhovne komande
14 bosanske vojske. Da li je to tačno?

15 O: Da.

16 P: Moje pitanje je sljedeće: Imajući na umu ovo što stoji u Vašem
17 izvještaju i na temelju Vašeg vojnog iskustva i svih dokumenata koje ste
18 pregledali da biste sastavili svoj izvještaj vještaka, po Vašem mišljenju, da li
19 je 28. divizija napustila srebreničku enklavu dobrovoljno ili ju je na to
20 prisilila Vojska Republike Srpske?

21 O: /.../ Razumeo sam Vaše pitanje u potpunosti i smatram neophodno pre
22 konkretnog odgovora na ovo pitanje da ukažem na jednu tačku koja, čini mi se,
23 nije dobro shvaćena od velikog broja učesnika. Ako je shvaćena, ja se unapred
24 izvinjavam, to je moj utisak.

25

26

27

28

29

30

1 Naime, mislim a dobro nije shvaćeno šta to znači "preformiranje 8.
2 operativne grupe u 28. diviziju", i ova tačka je u kontekstu ovoga Vašeg
3 odgovora...a... Vašega pitanja i zato ću vrlo kratko reći. Preformiranje 8.
4 operativne grupe, koja je operativni sastav kao jedinica komplikovana i velika
5 za dejstvo na tim prostorima, koja u pojedinim slučajevima se ponaša - sad ću
6 biti u metafori - kao slon u staklenoj bašti, predstavljalo je pripremu jedinice
7 Armije BiH, za efikasnu i brzu radnju, a to je probijanje iz okruženja.

8 28. divizija, ovo probijanje iz okruženja praktično je vrlo pažljivo
9 spremala od februara i marta 1995. godine sa pojačavanjem terorističkih dejstava
10 i ona je dozirano povećavala teroristička dejstva na takav način da izazovu
11 razdvajanje srebr... zona sre...Srebrenice i Žepe, a kada krenu u razdvajanje, ona
12 je praktično bez borbe sklonila se, od... krenula u proboj i zavarala Armiju BiH,
13 koja praktično nije znala gde joj se nalazi jedinica i pretrpila je strategijsko
14 iznenađenje.

15 Konačan odgovor, ona je... nije napustila dobrovoljno, ona je napustila sa
16 namerom da obmane Armiju BiH i da izvrši uspešan proboj iz okruženja.

17 P: Hvala, gospodine generale, ove dodatne informacije koje ste naveli
18 doista su od velike koristi.

19 Druga stvar o kojoj ste govorili tijekom glavnog ispitivanja tiče se
20 strateških ciljeva Republike Srpske u vezi sa enklavama Srebrenica i Žepa. Moje
21 pitanje je sljedeće: Na temelju Vašeg vojnog znanja i svih dokumenata koje ste
22 pregledali, jeste li uočili bilo kakve indikacije da je postojao plan ili

23
24
25
26
27
28
29
30

1 politika, bilo na razini države ili VRS-a, da se razori muslimansko stanovništvo
2 Srebrenice i Žepe?

3 O: U ni jednom dokumentu, tokom celog rata, nisam našo ni na z... naznake
4 tak'oga plana i takav plan nije postojao ni u Srebrenici ni za Srebrenicu.

5 P: Hvala, gospodine generale.

6 G. BOURGON: [simultani prevod] Gospodine predsjedavajući, želio bih se
7 vratiti na stranicu 15, redak 12. Čini se da tamo stoji jedna greška. Trebalo bi
8 stajati "na taj način da iznenadi VRS, a ne Armiju BiH".

9 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Točno, primijetio sam to, čeka sam da
10 završite, jer evidentno je da je ovdje riječ o grešci. Dakle, zapravo je riječ o
11 stranici 15, retku 15 i retku 13. Tamo gdje vidimo Armija BiH, trebalo bi
12 stajati VRS.

13 G. BOURGON: [simultani prevod] Zahvaljujem, gospodine predsjedavajući.

14 P: Gospodine generale, da nastavimo s našim pitanjima. Iduća tema o
15 kojoj ste govorili u svom glavnom ispitivanju, jeste razlika između nadređenih
16 oficira i potčinjenih oficira, kao i između viših i nižih oficira. I to je na
17 stranici 29980 i 29981, 12 januara, dakle, riječ je o ponedjeljku.

18 Konkretnije, Vi ste naveli kriterije koji omogućuju da se utvrdi
19 sljedeće: Ako postoji određeni broj oficira na jednom području, na temelju tih
20 kriterija se može utvrditi koji od oficira JNA će biti na najvišem položaju,

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 imati najveći autoritet. Sjećate li se da ste o tome govorili, gospodine
2 generale?

3 O: Da.

4 P: Na temelju toga, želio bih čuti Vaše mišljenje o tome tko je najviši
5 oficir u sljedećoj situaciji: U toj situaciji jedan određeni broj vojnika
6 podoficira i oficira nalaze se u istoj brigadi na istom mjestu. Među tim
7 ljudima, nalazi se pomoćnik komandanta za sigurnost koji nosi čin potporučnika i
8 imate pomoćnika komandanta za pozadinu koji nosi čin kapetana. Po Vašem
9 mišljenju, gospodine generale, tko je po svojem položaju viši oficir među njima?

10 O: U toj modelu... u toj varijanti, najstariji je starešina kapetan za
11 poz... koji... i... pomoćnik za pozadinu.

12 P: Hvala, gospodine generale. Sada bih želi preći na paragrafe 25 i 34
13 Vašeg izvještaja u kojima govorite o organizaciji i funkcioniranju VRS-a.
14 Konkretno govorite o razlici između linijskog tipa organizacije i funkcionalnom
15 tipu organizacija.

16 Moje prvo pitanje odnosi se na paragraf 30 Vašeg izvještaja gdje Vi
17 kažete sljedeće:

18 "Analizom strukture komandi u VRS-u i nadležnosti, vidi se da je u VRS-u
19 ustanovljen linijsko-štabni tip organizacije."

20 Gospodine generale, da li je Vaše mišljenje još uvijek takvo i danas?

21 O: Da.

22 P: Sada ću preći na jednu drugu temu, gospodine generale, koja se odnosi
23
24
25
26
27
28
29
30

1 na jedan dokument koji Vam je predložen tijekom glavnog ispitivanja.

2 G. BOURGON: [simultani prevod] A, to je dokument 5D1207. Molim da se
3 predloži na ekranu.

4 P: Gospodine generale, taj dokument pojaviti će se na ekranu pred Vama i
5 ja ću Vam postaviti nekoliko pitanja s njim u vezi.

6 G. BOURGON: [simultani prevod] Molim da se na ekranu predlože i engleska
7 i B/H/S verzija, i to molim stranicu 1, u oba dokumenta.

8 P: Generale, sjećate li se da su Vam postavljena pitanja u vezi sa
9 ovim dokumentom?

10 O: Da.

11 P: Ako pogledamo gornji dio dokumenta, Vi ćete moći nam potvrditi da je
12 ovaj dokument, odnosno onaj koji šalje dokument Glavni štab Vojske Republike
13 Srpske. Je li točno?

14 O: Da.

15 P: Kada pogledate drugi blok, možete nam također potvrditi da su
16 primatelji ovog dokumenta četiri konkretne adrese, koje se tu spominju, je li
17 tako? A tu se nalaze: Pomoćnik komandanta za pozadinu, komandant komande
18 Drinskoga korpusa, načelnik odjeljenja bezbjednosti Drinskoga korpusa, te
19 komanda 65. zaštitnog motoriziranog puka. Je li tako?

20 O: Da.

21 G. BOURGON: [simultani prevod] Gospodine predsjedavajući, ja bih ukazao
22 na razliku između engleske verzije ovoga dokumenta, odnosno prijevoda dokumenta
23 na engleski i izvornoga dokumenta na B/H/S-u. Dakle, piše "prima" u engleskom
24 jeziku u 2. retku ispod "pomoćnik komandanta za logistiku", te riječi nema u

25

26

27

28

29

30

1 dokumentu na B/H/S-u.

2 P: Možete li nam potvrditi, gospodine generale, kada pogledate ovaj
3 dokument - malo spustimo, tako da se vidi cijela prva stranica - da je to
4 dokument koji je izdan na osnovi ranijega naređenje koje je izdao Glavni štab,
5 23.01.1995.?

6 O: Da.

7 P: Ja bih sada pogledao ovaj dokument koji Vam nije pokazan za vrijeme
8 glavnoga ispitivanja.

9 G. BOURGON: [simultani prevod] On je u elektroničkoj sudnici dokazni
10 predmet 5D1206. Ja bih zamolio da se dokument pokaže na monitoru u obje verzije,
11 na engleskome i na B/H/S-u.

12 P: Generale, vidite ovaj dokument. Prvo pitanje je da li je to stvarno
13 dokument na koji se poziva onaj prethodni dokument kojega smo gledali?

14 O: Da.

15 P: I, još jednom, kao što vidite, ovaj dokument šalje Glavni štab.
16 Možete li nam, također, potvrditi da je ovaj dokument poslan na ličnost
17 komandanata svih jedinica koje se spominju pri vrhu dokumenta?

18 O: Da.

19 G. BOURGON: [simultani prevod] Gospodine predsjedavajući, također bih
20 htio ukazati na razliku između originala na B/H/S-u i prijevoda na engleski.
21 Gdje u engleskoj verziji piše pri vrhu "predsjednik republike", što nije točan
22 prijevod. U izvornome dokumentu, naime, jednostavno piše "Republika Srpska", a
23 ne piše riječ "predsjednik".

24 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala Vam na ovoj primjedbi.

25

26

27

28

29

30

1 G.BOURGON: [simultani prevod]

2 P: Mi smo čuli za vrijeme glavnoga ispitivanja, generale, da je cilj
3 ovih dvaju dokumenata u vezi s pripremom, organizacijom i izvođenjem referiranja
4 o borbenoj gotovosti Vojske Republike Srpske u 1994. godini. Je li točno?

5 O: Da.

6 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Samo trenutak, da pojasnimo razliku u
7 prijevodu koju ste Vi spomenuli prije samo jedne minute. U dokumentu na
8 engleskom se spominju četiri stvari. Prvo piše "Glavni štab Vojske Republike
9 Srpske", onda se spominje predsjednik republike, onda piše "strogo povjerljivo
10 broj," itd. a onda ispod toga imamo datum. Prema onome kako ja tumačim ono što
11 vidim na B/H/S-u, postoje tri stvari. Samo tri stvari. Ispričavam se. Naime ono
12 gdje piše "predsjednik republike", to bi trebalo potpuno izbrisati, a trebalo bi
13 pisati samo "Glavni štab Vojske Republike Srpske", što znači dakle "*of the army*
14 *of Republika Srpska*", je li tako?

15 G. BOURGON: [simultani prevod] Hvala, gospodine predsjedavajući, u pravu
16 ste.

17 P: Gospodine generale, ovo informiranje, ovo referiranje koje se trebalo
18 dogoditi, mi znamo na osnovi datuma, radilo se o mjesecu januaru 1995., znamo da
19 se to događalo još u ratno vrijeme. Mislim da ste vi o ovome govorili još za
20 vrijeme Vašega iskaza. No, možete li nam potvrditi da je ovo vrlo, vrlo važan
21 događaj, kada se u tijeku rata svi viši pripadnici Vojske Republike Srpske, kao
22 i ljudi iz političkoga vodstva nalaze na istome mjestu u jednom konkretnom
23 trenutku. I, da li nam možete potvrditi, odnosno da li se slažete da bi to moglo
24 biti vrlo opasno?

25

26

27

28

29

30

1 O: Ja sam i u mom osnovno izlaganju to rekô i potvrđujem. Ovo je
2 najvažniji događaj u tom trenutku na tom prostoru i može se smatrati s aspekta
3 bezbednosti za menadžment državom i vojni menadžment najkritičnijim...
4 najkritičnijom aktivnosti koja je održana tokom celog rata.

5 P: Hvala, gospodine generale.

6 G. BOURGON: [simultani prevod] Ja bih se sada zadržao na ovome istome
7 dokumentu, ali bih prešao na treću stranicu na B/H/S-u, a petu stranicu na
8 engleskom.

9 P: Gospodine generale, molim Vas pogledajte točku 4 dokumenta, koja će
10 se upravo sada pred Vama pojaviti. Vidite li točku 4, gospodine generale?

11 O: Da.

12 P: Pretpostavljam da ćete se složiti sa mnom da ova točka 4 određuje
13 konkretne zadatke pozadinskome sektoru GS Vojske Republike Srpske. To jest,
14 jednostavno da pripremi prostoriju za referiranje, te da osigura potrebnu hranu.

15 Je li tako?

16 O: Da.

17 P: Ako pogledamo točku 5, ovoga dokumenta, tu se određuju konkretni
18 zadaci obavještajno-sigurnosnom sektoru Glavnoga štaba.

19 O: Da.

20 P: Ono, kako ja razumijem ovu točku 5, je sljedeće: Ovim tu odlomkom
21 general Tolimir daje ovlasti za poduzimanje svih potrebnih mjera za nesmetano
22 izvođenje referiranja, te za pružanje zaštite i sigurnosti sudionicima na
23 sastanku. Da li bi to bila točna interpretacija onoga što tu piše?

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Da.

2 P: Drugim riječima, ovlasti koje dobiva general Tolimir ovim dokumentom
3 pokrivaju sve aspekte lakog, nesmetanog odvijanja sastanka, ali isto tako i sve
4 aspekte sigurnosti i zaštite svih sudionika na tome sastanku. Je li točno?

5 O: Jeste, ovaj, sve što ste rekli je tačno. S tim što, ako se aludira na
6 onu tačku - mislim da je u prethodnom naređenju koje se odnosi na stražu - rekô
7 sam da je to van toga aspekta, ali nije napravilo nikakve probleme. Jer,
8 podizanje stražarskog obezbeđenja na veći nivo je stvar komandovanja, i tu ide
9 komandovanja, a mere bezbednosne i kontraobaveštajne su stvar bezbednosti.

10 P: Ovaj dokument koji je sada pred Vama, Vi ćete se složiti sa mnom da
11 je to prvi dokument koji je izdan u smislu zadatka za ovaj sastanak, za ovo
12 referiranje. Je li tako?

13 O: Da.

14 P: U točki 6, ovoga dokumenta, također se konkretno navode zadaci koji
15 se daju - samo bih htio naći pravi izraz - sektoru za moral, vjerska i politička
16 pitanja. Je li tako?

17 O: Da.

18 G. BOURGON: [simultani prevod] Gospodine predsjedavajući, po svemu
19 sudeći došlo je do greške u prijevodu na 22. stranici zapisnika u šestome retku
20 gdje piše da "stražarska dužnost na višu razinu", a svjedok je rekao na
21 zapovjedni ili na komandni nivo.

22 U međuvremenu, ja bih prešao i na zadnju stranicu ovoga dokumenta, kako
23 na B/H/S-u, tako i na engleskom. Odnosno ista je stranica na B/H/S-u, ali na
24 engleskom jeziku treba nam šesta stranica.

25

26

27

28

29

30

1 P: Gospodine, ako pogledate tko je ovlašten za izdavanje ovoga
2 dokumenta, ako pogledate ko ga je izdao, vidite da ga je izdao sam komandant,
3 general-pukovnik Ratko Mladić. Je li točno?

4 O: Da.

5 P: Dakle, kako bismo svi sve razumjeli, ovo je naređenje kojim komandant
6 vojske Ratko Mladić izdaje neke konkretne zadatke nekim generalima, uključujući
7 i generala Tolimira u točki 5. Je li točno?

8 O: Da.

9 G. BOURGON: [simultani prevod] Vratimo se sada, molim Vas, na onaj
10 dokument koji je izdan kasnije 5D1207. Molim Vas pokažite mi drugu stranicu na
11 B/H/S-u, a treću na engleskom.

12 P: Gospodine generale, ako pogledamo blok potpis, vidimo tu dvije
13 stvari. Prvo, tko god je potpisao ovaj dokument izgleda, prema svemu sudeći, da
14 je to učinio za generala Tolimira. Je li tako?

15 O: Da.

16 P: Da li bih ja bio u pravu, ako kažem da je general Tolimir prilikom
17 izdavanja ovoga dokumenta - budući da ste vidjeli ranije naređenje generala
18 Mladića - da Tolimir jednostavno izdaje zadatke na osnovi ovlasti koje mu je dao
19 Mladić?

20 O: Da.

21 P: Generale, ja bih sada prešao na jedan drugi niz pitanja. Kako sam već
22 kazao na početku, ova pitanja se odnose na Vašu ekspertizu i Vaše veliko
23 iskustvo generala u Vojsci Republike Srpske.

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Bio sam... Pardon, bio sam general u JNA, u Vojsci Jugoslavije-

2 P: Da, tako je generale. Uistinu, moja greška, oprostite.

3 Ovo pitanje se takođe odnosi i na točku 46, Vašega izvještaja, gdje

4 kažete da su u Vojsci Republike Srpske dužnosti imenovane kao jednoznačne ili

5 dvoznačne. Sjećate li se ovoga dijela Vašega izvještaja?

6 O: Da.

7 P: Spomenuli ste da jedan od primjera dvojne, odnosno dvoznačne dužnosti

8 je dužnost načelnika štaba.

9 O: Da.

10 P: Da li bih ja bio u pravu ako kažem da je dužnost načelnika štaba

11 dvoznačna, zato što ako je komandant jedinice odsutan, onda načelnik štaba njega

12 mora zamijeniti u svojstvu zamjenika komandanta?

13 O: Da, Vi ste u pravu i dobro je tu dati jedno malo objašnjenje. I da

14 nema u dužnosti načelnika štaba onaj dodatni drugi deo ujedno zamenik

15 komandanta, kada bi komandant bio odsutan, on bi ga zamenio po svim drugim

16 kriterijumima, jer bi bio najstariji u toj komandi prema kriterijuma

17 /?kriterijumima/ kako je postaje se najstariji. Kada stoji ta odrednica "ujedno

18 zamenik", to znači da u normalnoj situaciji kada je tu prisutan načelnik štaba,

19 onda ga ne može zameniti čak i ako postoji neko stariji od njega, već je

20 definisan ko komandanta može zameniti. I zato je to ujedno zamenik. No, onaj ko

21 je napravi organizaciju unapred je regulisô: "ovaj čovek može samo da zameni

22 komandanta

23

24

25

26

27

28

29

30

1 kad on nije tu".

2 P: Hvala Vam, generale. Ovo je od velike koristi. Htio bih također na
3 brzinu pogledati i paragraf 71. Vašega izvještaja u kojem navodite osam principa
4 koje čine osnovu komande u Vojsci Republike Srpske. Pretpostavljam, generale, da
5 su Vama poznati tih osam principa?

6 O: Da.

7 P: Ako pogledamo prvo od tih načela, koje Vi nazivate
8 "jednostarješinstvom" Vi ćete se složiti sa mnom da prema ovom principu,
9 komandant neke vojne jedinice je čovjek koji ima nedjeljivo i isključivo pravo
10 zapovijedanja svim podređenim jedinicama, te da je komandant taj koji je
11 odgovoran za stanje, borbenu gotovost, te upotrebu jedinica, kao i za pravilno
12 izvršavanje svih dodijeljenih zadataka jedinici. To, također piše u Vašem
13 izvještaju, konkretno u točki 73.

14 Slažete li se da je jednostarješinstvo onaj princip koji komandanta čini
15 komandantom i komandantu daje sve ovlasti i odgovornosti u nekoj jedinici?

16 O: Tačno je. To je vrhunski princip.

17 P: Drugim riječima, prema ovome načelu jedinica može imati samo jednoga
18 komandanta koji je odgovoran za sve što se u njegovoj jedinici događa?

19 O: Tačno.

20 P: Ono što bih ja sada htio, ja bih Vam na temelju onoga što je upravo
21 govoreno o načelniku štaba koji zastupa komandanta zatražio bih od Vas Vaše
22 stručno mišljenje u vezi s vršenjem komande od strane načelnika štaba koji
23
24
25
26
27
28
29
30

1 djeluje u tome svojstvu zamjenika komandanta u odsutnosti komandanta brigade.
2 Razumijete li situaciju o kojoj govorim?

3 O: Mislim da razumem.

4 P: Generale, ako pretpostavimo da načelnik štaba ima čin majora, te da
5 je prisutan u komandi brigade i da se suočava s kritičnom situacijom,
6 uključujući i veliki nedostatak resursa, a posebno nedostatak iskusnih
7 starješina, te da to njemu čini gotovo nemogućim izvršavanje zadatka kojega je
8 brigada dobila.

9 Na ovoj premisi, gospodine generale, moje pitanje glasi ovako: Ako
10 načelnik štaba odluči zamijeniti dežurnog oficira na isturenom komandnom mjestu
11 brigade zato što mu je taj oficir potreban za nešto drugo, da li biste Vi
12 očekivali da načelnik štaba osobno izabere starješinu kojega će poslati na
13 istureno komandno mjesto da zamjeni onoga oficira koji se već tamo nalazi?

14 O: Ako je u ovom konkretnom primeru koji ste Vi dali, načelnik štaba
15 lično zamenio ovoga dežurnog oficira i ako je postupio po, ovaj, po tom modelu
16 kako ste Vi rekli, uz činjenicu da je brigada bila u kritičnoj situaciji, onda
17 je taj načelnik štaba doslovno i uspešno zamenjivô komandanta u skladu kako su
18 regulisana sva pravila.

19 Ja bi samo podsetio da kada nije prisutan pretpostavljeni, kada je
20 neophodno da se hitno preduzmu mere ili izvrši neodložni poslovi, posebno u
21 bo...borbama varednim prilikama ili slično, onda taj najstariji ili zamenik
22 preuzima komandovanje i rešava taj problem tog trenutka. U svim drugim
23
24
25
26
27
28
29
30

1 si...situacijama taj bi morô da se konsultuje sa svojim komandantom.

2 P: Hvala, generale. To je također vrlo korisno. No, ja bih htio da mi
3 pojasnite ili da mi potvrdite da shvaćate situaciju o kojoj sam govorio. Dakle,
4 mi sad imamo načelnika štaba koji zastupa zato što djeluje u odsutnosti svojega
5 komandanta i jedna od stvari koje mora učiniti i određeno vrijeme je zamijeniti
6 oficira koji se nalazi na isturenom komandnom mjestu brigade zato što mu taj
7 oficir treba za nešto. Ja tvrdim da kada dođe vrijeme da se zamjeni toga oficira
8 i to zato što se čovjek suočava s kritičnom situacijom i nedostatkom iskusnih
9 starješina, ja dakle tvrdim da će on sam, osobno, odabrati koga će poslati da
10 zamjeni toga oficira koji se nalazi na isturenom komandnom mjestu.

11 Da li se slažete sa mnom?

12 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Hvala, gospodine predsjedavajući, ja
13 bih zatražio da kolega pojasni malo ovo pitanje zato jer on u početku pitanja
14 koristi izraz načelnik štaba koji zastupa zato što mora u nekom trenutku
15 zamijeniti oficira. Ono što mene tu brine je da li kada govorimo o načelniku
16 štaba koji zastupa, da li je to operativni izraz ili nije i da li je zapravo
17 načelnik štaba zamjenik komandanta? Tako da to bude sasvim jasno ekspertu.

18 G. BOURGON: [simultani prevod] Ja se slažem s kolegom, ja ću vrlo
19 pojasniti sada ovu situaciju.

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Gospodine generale, sva moja pitanja odnose se na situaciju u kojoj
2 se događa nešto u brigadi, komandant brigade je odsutan, a u njegovoj odsutnosti
3 načelnik štaba vrši komandu nad brigadom. To je dakle osnova za sva moja
4 pitanja.

5 Konkretna situacija koju sam ja Vama postavio je ovakva. Dakle, u ovoj
6 situaciji, imajući na umu da je situacija jako kritična, te da nemamo dovoljan
7 broj oficira, a posebno nemamo dovoljan broj iskusnih oficira, načelnik štaba
8 odlučuje zamijeniti starješinu koji se trenutno nalazi na isturenom komandnom
9 mjestu. Moja tvrdnja Vama bila je da kada načelnik štaba učini takvo neto u
10 ovakvoj situaciji, on će, naravno, vrlo pažljivo odabrati koga će tamo poslati i
11 to posebno zato što nema dovoljan broj iskusnih ljudi.

12 Da li Vi možete iznijeti svoj komentar o ovome?

13 O: Razumeo sam Vaše pitanje u potpunosti i mogu Vam dati, ovaj, komentar
14 i to je komentar koji karakteriše tu situaciju i mislim da će biti svima raz...
15 ovaj, razumljiv. Ukoliko mu je neophodan taj oficir koji je na dežurn... dežurni
16 da ga on povuče, jel mu treba neodložno za izvršenje nekog zadatka, a nije
17 vezano to za druge oficire, što znači da mu je on pojedinačno treba i da
18 pojedinačan zadatak rešava, u takvim prilikama obično se kaže: "zameni mi toga i
19 daj ga, a odredite po redu da ide neko, ovaj, da bu... da ga zameni ko je sledeći
20 po redu".

21 Ukol'ko je kritična situacija i veliki mu broj oficira treba, kao što Vi
22 uis... ovaj, potencirate tu situaciju, u toj situaciji će najverovatnije taj da
23 kaže: "daj mi ovoga, zameni ga, a ovaj neka ide na njegovo mesto i neka bude
24 dežurni". Ta je druga situacija da mu je veći broj oficira neophodan za

25

26

27

28

29

30

1 izvršenje zadatka.

2 P: Generale, hvala, i zadnje pitanje prije pauze, a to se pitanje tiče
3 baš ove situacije. Nakon što je donio odluku zamijeniti oficira na isturenom
4 komandnom mjestu, da li biste se složili da mnom da bi načelniku štaba bilo
5 važno barem upozoriti dežurnoga brigade, tako da se ta zamjena zabilježi u
6 djelovodniku ili u dnevniku dežurnoga brigade. Koliko bi to bilo važno?

7 O: A ako je taj oficir bio na dežurnoj... na komandnom mestu, onda je
8 važno da bude ubeleženo na komandnom mestu da je izvršena zamena, a dežurni
9 brigade bi bio posle toga upoznat.

10 P: A, od kolike je važnosti, na osnovi čitavoga Vašeg vojnog iskustva,
11 koliko je važno to da dežurni oficir bude informiran da je stvarno došlo do
12 smjene dežurnoga na isturenom komandnom mjestu?

13 O: Izuzetno je važno.

14 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da, samo trenutak. Gospodine
15 Vanderpuye, izvolite.

16 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Gospodine predsjedavajući, hvala, ali
17 svjedok je već odgovorio na pitanje.

18 G. BOURGON: [simultani prevod] Časni Sude vrijeme je za pauzu, ja još
19 imam 15, 20 minuta najviše, to će biti unutar mojih sati.

20 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Dobro. Pauza 25 minuta. Hvala svima.

21 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prevod] Molim, ustanite.

22 ... Početak pauze u 10.30h

23 ... Sjednica nastavljena u 11.02h

24

25

26

27

28

29

30

1 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prevod] Ustanite, molim. Izvolite sjesti.

2 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Čujemo da bi se gospodin McCloskey želio
3 obratiti Vijeću, izvolite.

4 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Dobro jutro, časni Sude.

5 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Ispričavam Vam se, trebao sam reći radi
6 zapisnika da ste Vi ovdje danas.

7 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Gospodine predsjedavajući, važna stvar
8 u vezi s rasporedom. Razgovarao sam sa svojim timom, s gospodinom Vanderpuyem a
9 i sa Obranom. Čini se da će gospodin Vanderpuye danas započeti sa svojim
10 unakrsnim ispitivanjem i mi se nadamo da će do kraja zasjedanja u ponedjeljak
11 biti gotov sa svojim ispitivanjem. I prema rasporedu, nama preostaje još jedan
12 svjedok za gospodina Gvera, mislim da bi on trebao svjedočiti osam sati.

13 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Ne, meni se ne čini da je to tako. Mi
14 smo danas ujutro nešto dobili.

15 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Pa i podnesak o kojem govorite odnosi
16 se na februar, a mi još imamo dva tjedna u januaru i koliko sam shvatio riječ je
17 o vještaku za gospodina Gvera i ne čini se da će on trajati cijeli idući tjedan
18 i posljednji tjedan januara, tako da mi sada tražimo nekakvo razjašnjenje da
19 bismo se mogli pripremiti za sljedeći tjedan. Ja sam siguran da tim gospodina
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 Pandurevića još više treba razjašnjenje i pretpostavljam da gospodin Josse,
2 upravo sada prerađuje sve ove informacija koje je čuo, a i gospodine Krgović. Ja
3 sam tu informaciju prenio prije prošle pauze, ali mi bismo doista danas trebali
4 znati što će se događati da bismo se mogli pripremiti.

5 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Josse, izvolite.

6 G. JOSSE: [simultani prevod] Moram reći da nismo jako spremni
7 raspravljati o ovoj temi u ovom trenutku. Osjećali smo obvezu da jučer pošaljemo
8 ovu elektronsku poruku, jer smatrali smo da svatko mora znati kako stvari stoje
9 u vezi s februarom. Mi aktivno razmatramo svoju situaciju u vezi s januarom i to
10 činimo cijelo vrijeme.

11 Više od toga ne bismo željeli reći u ovom trenutku ni u pozitivnom ni u
12 negativnom smislu.

13 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Ah, to razumijem. To ste množda
14 trebali, međutim, reći prije više mjeseci, a ne u posljednji trenutak. Jer, reći
15 ću Vam sljedeće, gospodin Bourgon je gotovo završio, potom slijedi Vaše unakrsno
16 ispitivanje ovog svjedoka za kojeg ste Vi zatražili tri sata i ja sa Vas želio
17 pitati da li Vama još uvijek trebaju tih tri sata.

18 G. JOSSE: [simultani prevod] Pa, gospodine Krgović će ispitivati ovog
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 svjedoka, i misli da će mu trebati manje vremena, oko dva sata.

2 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] I, kao što je rekao gospodin McCloskey,
3 najvjerojatnije će gospodin Vanderpuye započeti sa svojim unakrsnim ispitivanjem
4 danas. Tužitelj je zatražio 12 sati. Na osnovi onoga što kaže gospodin
5 McCloskey, mislim da će taj zahtjev biti smanjen i to nas dovodi do utorka.
6 Prema tome, mi smo doista došli do posljednjeg trenutaka. Mi moramo znati što će
7 se dogoditi u trenutku kada gospodin Vanderpuye završi sa svojim unakrsnim
8 ispitivanjem. Ne znam da li sada govorim nešto s čim se moje kolege ne slažu,
9 ali u ovom času, iz osjećaja lojalnosti prema Raspravnom vijeću, a i zbog Vas
10 osobno i tima Obrane gospodine Pandurevića mi moramo nešto znati.

11 G. JOSSE: [simultani prevod] Mogu li reći sljedeće? Učinili smo najbolje
12 što smo mogli tijekom posljednjih nekoliko dana da se usko povežemo sa timom
13 gospodine Pandurevića. Ja, svakako, sada ne želim sada skrenuti pozornost na
14 gospodina Haynesa, pozornost mora biti usredotočena na mene u ovom trenutku, no
15 shvaćam i vidim što je zabrinutost Raspravnog vijeća. Ono što bih zamolio jest
16 da sa gospodinom Krgovićem i generalom Gverom mogu razgovarati tijekom iduće
17 pauze i podnijet ću svoj izvještaj u 13 sati.

18 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu. Mislim da je to ispravan
19 pristup. Zahvaljujem gospodinu Josseu, zahvaljujem gospodinu Krgoviću, a i
20 gospodinu McCloskeyom.

21 U redu, molim da se sada uvede svjedok, general.

22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 O: Mislim da sam razumeo.

2 P: Hvala Vam, gospodine generale. Dakle, u tim okolnostima, moje pitanje
3 je sljedeće: Biste li Vi očekivali da prije poduzimanja bilo kakvih aktivnosti
4 da bi se izvršila ta dodatna zadaća, da bi načelnik štaba kao prvo pokušao
5 provjeriti od čega se ta dodatna zadaća doista sastoji i tko je doista osoba iza
6 te dodatne zadaće, odnosno koja je izdala tu dodatnu zadaću?

7 O: /.../ Ovaj konkretni model za koji me pitate, on, ovaj, sa... ovaj,
8 sadrži dve stvari, ovo je vrlo bitno. Prvo, ako je to neka nova neuobičajena
9 situacija ili neka aktivnost koja bitno remeti, ovaj, plan rada jedinice i ako
10 je aktivnost koja neus... nije u skladu za toda... do tada redovnim aktivnostima, za
11 očekivat je da načelnik štaba zatraži dodatne informacije ili on izvrši dodatne
12 provjere. Ukoliko je ta aktivnost nešto što se ponavljala /?ponavlja/ i ima svoju
13 učestalost, onda je u... ovaj, tu nije potrebna dodatna provera nego jednostavno
14 od tog trenutka se samo, ovaj, produžava... produžava dalje i rešava se dalje po
15 planu.

16 P: Hvala, gospodine generale. Da bih potvrdio da bi to bilo nešto
17 neuobičajeno, kao što ste Vi opisali u svom posljednjem odgovoru, u takvoj
18 situaciji ako načelnik štaba ima mogućnosti razgovarati sa zapovjednikom
19 korpusa, biste li Vi očekivali da će on ovo pitanje raspraviti sa svojim
20 zapovjednikom korpusa i da će možda pokušati dobiti dokinuće te dodatne zadaće,
21 ili izmjenu te dodatne zadaće ili će možda zatražiti dodatna sredstva za njezinu
22 provedbu?

23 O: Kad sam rekao da u takvim situacijama je neophodno da starešina
24 izvrši dodatnu... da dobije dodatne informacije, to ne podrazumeva samo po sebi da
25 taj starešina mora da razgovara sa komandantom korpusa ili njegovim zamenikom.

26

27

28

29

30

1 Jel, dodatne informacije se mogu dobiti i od drugog kompetentnog starešine u
2 korpusu, zavisi koje su informacije i koji su zahtevi i kakve aktivnosti od
3 jedinice se zahtevaju.

4 P: Hvala Vam. No, dodao bih sljedeće. Ako on ima mogućnost razgovarati
5 sa zapovjednikom korpusa, biste li Vi očekivali od načelnika štaba da o tome sa
6 njim razgovara?

7 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Vanderpuye.

8 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Hvala, časni Sude, ali mislim da je on
9 već odgovorio na ovo pitanje, i to u nekoliko odgovora.

10 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Kao prvo, ne čini nam se da se sa Vama
11 slažemo, tako da, gospodine generale, možete odgovoriti. I to većina sudaca se
12 ne slaže sa Vama, slažem se tu sa sucem Kwonom.

13 Gospodine generale, molim Vas, dajte odgovor.

14 SVJEDOK: Hvala, Časni Sude. Uvek kada potčinjeni starešina ima priliku
15 da razgovara sa komandantom, najnormalnije je da sve stvari proveri sa
16 komandantom.

17 G. BOURGON: [simultani prevod]

18 P: Hvala, gospodine generale. Preći ću na svoje iduće pitanje. Dakle,
19 riječ je ponovo o istoj situaciji. Dobivši informaciju o toj dodatnoj zadaći,
20 načelnik štaba mora iznenada otići iz komande brigade kako bi obavio neke druge
21 obveze. Biste li Vi očekivali da će prije odlaska iz komande brigade, načelnik
22 štaba, u najmanju ruku osigurati da je jedan od pripadnika brigade u potpunosti
23
24
25
26
27
28
29
30

1 informiran u vezi sa situacijom koja se tiče ove nove dodatne zadaće?

2 O: Apsolutno se slažem sa Vama. Kada bilo koji starešina odlazi i tamo
3 odakle odlazi ostaje najstariji stalež... starešina koji će ga zamenjivati, on je
4 obavezan da obezbedi uslove da taj starešina zna šta radi jedinica, koje su
5 obaveze jedinica, koje su njegove ideje da bi u slučaju hitnosti mogô da donese
6 odgovarajuću odluku. Ako ga ne obavesti, ako ga ne upozna, tada najstariji
7 starešina, u situacijama koje su vrlo hitne ne može da donese odgovarajuću odg..
8 odluku i onda on nije kriv za tu i takvu odluku.

9 P: Hvala Vam. Preći ću sada na svoje iduće pitanje. U toj istoj
10 situaciji, zamislimo da je dva dana kasnije najavljeno da će se vratiti
11 zapovjednik brigade, a u tom trenutku situacija u brigadi postala je još
12 kritičnija, jer brigada je istovremeno upletena u borbene aktivnosti, kao i u
13 izvršavanje ove dodatne zadaće koja joj je nametnuta. Moje pitanje je sljedeće:
14 Biste li Vi očekivali da će načelnik štaba, koji je prisutan u komandi brigade
15 kada se zapovjednik vrati njemu podnijeti kompletan izvještaj čim se zapo..
16 zapovjednik vratio.

17 O: Prvo jedan komentar, ili na pitanje ili na prevod. Ovde stoji: "ako
18 je brigada upletena u borbene aktivnosti". Brigada nikad ne može da bude
19 upletena u borbene aktivnosti, brigada izvodi borbene aktivnosti. Ovaj, tako da
20 je to jedna preciznost.

21 Onog trenutka kada se vrati stariji ili pretpostavljeni starešina, onaj
22 ko ga je do ta... do tada zamenjivô i zastupao, obavezan je da detaljno upozna
23 toga starešinu sa stanjem u jedinici, aktivnostima jedinice i problemima. Ovo
24 detaljno upoznavanje mo... često je vrlo definisano od strane toga starijeg koji
25 je došô, ukol'ko on ima i neke druge obaveze on to upoznavanje može da odloži,

26

27

28

29

30

1 a da se kasnije upozna sa detaljnim... sa detaljnom situacijom, a u prvom koraku
2 samo sa najbitnijim aktivnostima.

3 P: Odmah ste prešli na moje iduće pitanje, gospodine generale. Dakle, uz
4 oficira koji je bio tamo i koji bi morao pripremiti takav izvještaj, bi li
5 zapovjednik brigade koji se vraća očekivao da će dobiti izvještaj o svemu što se
6 događalo u brigadi odmah čim se vratio.

7 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Gospodine predsjedavajući, mislim da
8 je potpuno jasno da je odgovor na ovo pitanje već dat u prethodnom odgovoru. On
9 je čak rekao i više od toga, rekao je da to može odgoditi, ili može primiti
10 izvještaj odmah.

11 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Mislim da je to točno. Gospodine
12 Bourgon, krenite dalje. Pređite na iduće pitanje.

13 G. BOURGON: [simultani prevod]

14 P: Da bi zapovjednik brigade dobio taj cjeloviti izvještaj, on bi mogao
15 informacije o brigadi i tako da se konzultira sa dežurnim oficijom u brigadi. Da
16 li se slažete s time?

17 O: Dežurni oficir po svojoj nameni njega može upoznati samo sa trenutnim
18 stanjem brigade i sa trenutnim aktivnostima brigade. Da bi dobio celovito
19 stanje, njega mora upoznati lice koje ga zamenjivalo i potrebno je da ga upozna
20 uz prisustvo ostalih njegovih pomoćnika ili zamenika.

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Hvala. Dakle, u toj situaciji koju ste malo ranije opisali, odnosno
2 da zbog stiske s vremenom zapovjednik ne može primiti kompletni izvještaj, biste
3 li Vi očekivali da će on organizirati sastanak sa svojim načelnikom štaba što je
4 prije moguće kako bi dobio taj potpuni izvještaj?

5 O: Apsolutno tako. U početku bi on tražio da mu se... da bude upoznat sa
6 glavnim činjenicama koje su bitne, i naznačio bi: "detaljnije ćeš me upoznati o
7 ostalim zadacima tada ili tada", ili "posle toga ili toga". Precizirô bi mu
8 vreme kad će ga detaljnije upoznati.

9 P: Moje iduće pitanje. Nakon što se vratio u svoju brigadu,
10 pretpostavimo da je zapovjednik dobio zapovijed da njegova brigada izvrši
11 borbene aktivnosti odmah s ciljem da blokira neku neprijateljsku silu koja je
12 ušla u njegovo područje djelovanja. Biste li Vi od zapovjednika očekivali da u
13 sklopu sa cjelokupnim izvještavanjem on dobije dodatne informacije o
14 raspoloživosti svojih inženjerijskih sredstava?

15 O: U ovakvoj situaciji, kako ste Vi, ovaj, prezentovali, ukoliko bi
16 komandant... ukoliko bi komandantu uz druge snage koje su mu neophodne za
17 izvršenje zadatka bile potrebne inženjerijske snage ili jedinice onda bi on
18 tražio podatak o tome. Ukoliko mu one nisu neophodne za izvršenje postavljenog
19 zadatka, njegovo bi pitanje normalno bilo da mu se kaže koje je stanje
20 raspoloživih snaga koje može da iskoristi za izvršenje tog zadatka i ništa više.

21 P: I, gospodine generale, na temelju Vašeg velikog vojnog iskustva,
22 izvršenje vojnih aktivnosti s ciljem blokiranja neprijateljskih snaga, da li je
23
24
25
26
27
28
29
30

1 za to potrebno korištenje inženjerijskih jedinica?

2 O: Ima dva tipa blokiranja, kako ste uzeli termin, ovaj,
3 "neprijateljskih snaga". Za jedan tip blokiranja nisu potrebne inženjerijske
4 jedinica, za jedan tip jesu potrebne inženjerijske jedinice. Svako blokiranje
5 koje dozvoljava mogućnost pravovremeno posjedanje položaja i uređenje tih
6 položaja zahteva da koristite inženjerijske jedinice. Za tipove blokiranja koje
7 ne daju dovoljno vremena da inženjerijski uredite položaje, onda se isključivo
8 koriste borbene jedinice koje u okviru svojih borbenih radnje /?radnji/ vrše
9 blokiranje te jedinice.

10 P: Hvala Vam. I sada ću preći na svoje posljednje pitanje, gospodine
11 generale, a ono se odnosi na Vaš iskaz tijekom glavnog ispitivanja. Na stranici
12 30008, u redcima 23 do 25, Vi ste rekli:

13 "...da je operativni dežurni oficir potčinjen svojem zapovjedniku."

14 A, na stranici 30022, u redcima 8 do 13, Vi ste govorili o komandnom
15 mjestu jedinice koje se sastoji od više elemenata i naveli ste sljedeće:

16 "Tamo postoji jedinstveno zapovjedno mjesto koje se sastoji od više
17 elemenata. Jedan od elemenata zapovjednog mjesta je temeljno-bazično zapovjedno
18 mjesto, a drugi element je istureno zapovjedno mjesto. I zbog toga zapovjedno
19 mjesto je sistem koji se sastoji od više drugih sistema i subsistema, tako da
20 gdje god se vi nalazili, bilo u jednom od sistema ili u jednom od subsistema, vi
21 se i dalje nalazite u okviru sistema."

22 Sjećate li se da ste rekli nešto u tom smislu, gospodine generale?

23 O: Apsolutno. Sećam se i konteksta u kom sam rekô.

24 P: Moje pitanje je sljedeće: Kada zapovjednik brigade izvršava svoje
25 zapovjedne ovlasti nad svojom brigadom na isturenom komandnom mjestu, po Vašem

26

27

28

29

30

1 mišljenju, da li je on još uvijek odgovoran za aktivnosti koje su u tijeku na
2 zapovjednom mjestu u komandi brigade?

3 O: Ako je koma'nt brigade na isturenom komandnom mestu, to znači da je
4 on i dalje komandant brigade i da odgovara za svoju brigadu. Gde se on tog
5 trenutka nalazi, s aspekta odgovornosti za svoju jedinicu - nije bitno.

6 P: I samo jedno kratko pitanje kojim bi se nadovezao na ovo. Da li bi
7 dežurni operativni brigade u komandi brigade, odnosno da li on radi pod
8 autoritetom, odnosno pod ovlastima komandanta brigade, iako se komandant brigade
9 nalazi na komandnom mjestu, odnosno na IKM-u?

10 O: Apsolutno. Ja sam i precizirao neke bitne elemente, a to je da je
11 operativni dežurni neposredno podčinjen komandantu i najstariji je dežurni u
12 jedinici, najviši dežurni u jedinici. Prema tome, to i sadrži odgovor.

13 P: Hvala Vam najljepša, gospodine generale.

14 G. BOURGON: [simultani prevod] Ja više nemam pitanja za ovoga svjedoka.

15 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala Vam. Gospodine Lazareviću?

16 G. LAZAREVIĆ: [simultani prevod] Ja bih htio kazati samo Vijeću da mi
17 nemamo pitanja u unakrsnom ispitivanju za ovoga svjedoka.

18 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala. Gospodine Krgoviću, izvolite.

19 Unakrsno ispituje g. Krgović:

20 P: Dobar dan, gospodine Kosovac.

21 O: Dobar dan.

22 P: Gospodine generale. Moje ime je Dragan Krgović, u ime Odbrane
23 generala Gvere ja ću Vam postaviti pitanja a vezani su za Vaše svedočenje i
24 navod koji ste dali.

25 Izvinite, ali obzirom da ovaj mikrofoni ne može gore, ja moram da se malo
26
27
28
29
30

1 spustim, pa zbog položaja u kom Vas ispitujem...

2 O: Ja Vas odlično čujem.

3 P: Gospodine generale, Vi ste svedočeći 14. januara ove godine, to je na
4 strani transkripta za /nerazgovijetno/ moj kolega, strana 30088, govorili o
5 jednom sastanku koji je bio kod predsednika Karadžića, 16. marta 1995. godine i
6 na kome su bili prisutni oficiri neki. Je li se sećate da se pričali o tome?

7 O: Sećam se i da me prekinô tužilac.

8 P: Vi ste tada pomenuli da su na tom sastanku, osim predsednika
9 Karadžića, a prema knjizi a... poseta, odnosno knjizi koju je vodila sekretarica
10 gospodina Karadžića, tamo bili generali Subotić, koji /?je/ u to vreme bio vojni
11 savetnik predsednika republike, zar ne?

12 O: Da.

13 P: General Manojlo Milovanović, načelnik štaba Vojske Republike Srpske;
14 general Tolimir, načelnik bezbednosti i general Đukić, pomoćnik za pozadinu.
15 Izvinjavam se, general Tolimir načelnik obaveštajno-bezbednosnog organa ili
16 pomoćnik za obaveštajno-bezbednosne poslove.

17 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospođo Fauveau?

18 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Ja bih samo zamolila da kolega precizira
19 referencu, zato što to nije bilo 14. januara, a ni stranica nije točna. Mislim
20 da na toj sjednici se nije govorilo... Odnosno, mislim da general Đukić nije
21 govorio na toj sjednici. /Prevod engleskog transkripta: "Ne vjerujem da je
22 general Đulkić bio spomenut na tom sastanku."/

23 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da, ja isto tako se ne sjećam. Ali,
24 gospodine Krgoviću?

25 G. KRGOVIĆ: 14. januara, strana 30088 prema kopiji transkripta koju ja
26 imam.

27

28

29

30

1 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Želite li, gospođo Fauveau, malo
2 vremena da biste to provjerili?
3 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] U svakom slučaju ja nemam imena generala
4 Đukića na toj stranici, ali ne znam.
5 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] A, zadnje dvije znamenke da su 83?
6 G. KRGOVIĆ: To je prethodna stranica, ali počinje na prethodnoj stranici
7 a završava se odgovor, koji je prekinut, na sledećoj.
8 SUDIJA KWON: [simultani prevod] Od devetoga redka na stranici 30083, pa
9 dalje.
10 G. KRGOVIĆ: [simultani prevod] U pravu ste suče Kwon, možemo to
11 potvrditi.
12 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala suče Kwon, nastavimo, molim.
13 G. KRGOVIĆ: [na B/H/S-u]
14 P: Vi ste govorili o tim /nerazgovijetno/ i tada ste rekli da su na tom
15 sastanku, kad govorite o oficirima i njihovim odgovornostima, da te osobe koje
16 su bile na tom sa...sastanku, da su to sve osobe koje su potrebne da bi se a...
17 pripremio dokument kakva je direktiva broj 7 vrhovne komande. Je l' se sećate da
18 ste to rekli?
19 O: Sećam se da sam rekô da su te osobe koje su bili pod nadležnostima
20 one koje su bili su bitne osobe za tako nešto. Nisam... ne verujem da sam rekô da
21 su sve osobe bitne, al' da su bitne osobe za takav dokument - jeste.
22 P: Odnosno, neophodne?
23 O: Neophodne ili bitne da.
24 P: I učešće pomoćnika za moral, verske i pravne poslove Glavnog štaba
25 nije neophodno da bi se napravio dokument kakva /?kakav/ je direktiva broj 7,
26 zar ne?
27 O: Tako nešto potvrditi... tako nešto potvrditi, s moje strane značilo bi
28
29
30

1 omalovažiti jedan vrlo važan sektor. I ja mogu da zaključim sledeće: Na... imajući
2 u vidu gantogram događanja koji se desio i koje su podaci bitni dobijeni iz toga
3 dnevnika, u tom trenutku ij... se razgovaralo sa vrlo bitnim osobama koje su bitne
4 za takav jedan dokument. U svakom takom razgovoru, i više osoba ne bi smetalo,
5 ali ovo je bilo dovoljno bitnih osoba, znači ne govori o neophodnosti,
6 suvišnosti ili bilo šta drugo.

7 P: Deo koji se tiče /narazgovijetno/ za-

8 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Krgoviću, molim Vas,
9 napravite kratku pauzu između pitanja i odgovora i pokušajte ne govoriti u glas,
10 budući da govorite istim jezikom.

11 G. KRGOVIĆ:

12 P: A deo koji bi trebalo da radi organ za moral nije neophodno...no da
13 bude u direktivi vrhovne komanda, zar ne?

14 O: Ne samo taj deo. Po potrebi direkt... iz direktive može da se izbace i
15 drugi delovi koji su bitni i vidi se da je veliki broj delova, koji jedna
16 normalna direktiva ima, izbačeno. Opšte je poznato da se direktiva može izdati
17 na jednoj stranici, samo sa jednim zadatkom. Uvek onaj ko donosi direktivu
18 procenjuje kakav je obim te direktive koju on želi da saopšti svom potčinjenom.

19 P: I on je taj koji odlučuje koga će uključiti u poslove oko izrade
20 direktive, zar ne?

21 O: Da. On je taj koga će konsultovati kad... pre nego što će da donese
22 konačnu odluku o direktivi. Isključivo je on taj koji odlučuje.

23 P: Gospodine Kosovac, Vi ste govorili u svom svedočenju o... a po pomenuli
24 ste to jednim delom u nalazu, o... da je ova direktiva broj 7 različita od ostalih
25 direktiva koje ste imali prilike da vidite. Je l' se sećate da ste to

26

27

28

29

30

1 rekli?

2 O: Da, sećam se da sam to rekô.

3 P: I, u suštini ta direktiva onako kako je na kraju potpisana je u
4 suštini državni dokument u kojoj ima dosta nelogičnosti i nepreciznosti. Je l'
5 se sećate da ste govorili o tome?

6 O: Da, sećam se da sam o tome govorio.

7 G. KRGOVIĆ: Molim da se s...svedoku pokaže dokazni predmet P5. Molim da se
8 svedoku pokaže strana 10 na B/H/S verziji, a u engleskoj verziji to je strana
9 14.

10 P: Je l' imate pred sobom tu stranu 10?

11 O: Imam praznu stranu. Sad imam.

12 G. KRGOVIĆ: Molim da se svedoku uveliča malo ovaj donji deo, koji
13 počinje sa brojem 6, zadnji pasus.

14 P: Dole, ovaj deo pod 6 je "obezbeđenje borbenih dejstava". Ovde pod
15 tačkom 6.1, je "moralno-psihološko obezbeđenje", i normalno bi bilo da posle
16 toga ide 6.2 ili 6.3, ostalo obezbeđenje, ako je već stavljeno 6.1., zar ne?

17 O: Ako je stavljeno 6.1, sa aspekta metodologije normalno je da će...
18 očekivati da je stavljeno barem još jedno obezbeđenje borbenih dejstava. Zna se
19 da tih elemenata ima sedam, obično sedam, ali je ovde bilo normalno očekivati da
20 se barem dost...stavi još jedan element.

21 G. KRGOVIĆ: Molim da se pređe na sledeću stranu. To je strana... Ista je
22 strana na engleskom, a ovde je... Nema oznaku, to je poslednja strana.

23 P: Vidimo da na ovoj sledećoj strani više nema ni...niti 6.2, niti 6.3, ni
24
25
26
27
28
29
30

1 jednog više obezbeđenja. Je li se slažete sa mnom?

2 O: Slažem se.

3 G. KRGOVIĆ: Mol' bih Vas da s... da mo...bi... da vratimo na prethodnu stranu,
4 stranu 10. Deseta strana.

5 P: Gospodine generale, molim Vas, pročitajte ovu zadnju rečenicu koja
6 počinje: "Planskim, organizovanim i sa državnog vrha...

7 O: Nivoa.

8 P: ... i sa državnog nivoa koordiniranim informativno-propagadnim
9 delovanjem na spoljnjem planu obezbediti ofanzivni propagandno,".

10 G. KRGOVIĆ: Molim sledeću stranu ove direktive.

11 P: "... propagandno delovanje na spoljnom planu." Ovde se ova prethodna
12 rečenica ne nastavlja, zar ne?

13 O: Apsolutno je, vidi se da to nije kontinuitet rečenice i da celo ovo
14 poglavlje koje se odnosi na obezbeđenje borbenih dejstava je napravljeno
15 izrazito nevojnički.

16 P: I ako ste analizirali ovaj deo koji je u... pod ojm... ovom tačkom
17 /nerazgovijetno/, vidite da tu su ubačeni i elementi pozadinskog obezbeđenja, i
18 elementi PVO obezbeđenja, čak ima i mobilizacijskih stvari. I ne...ne...nešto š...
19 otprilike ceo ovaj paragraf ne sadrži, po meni, ništa što bi odgovaralo moralno-
20 psihološkom obezbeđenju, kako bi on trebao da se radi u skladu sa pravilima
21 vojne struke, zar ne?

22 O: Ne samo da ne odgovara tom elementu obezbeđenja borbenih dejstava,
23 nego cela tačka nije u skladu sa njezinom namenom. Celo obezbeđenje borbenih
24 dejstava, a pogotovu onda ova tačka koja je vođena pod 6.1.

25 P: Što potvrđuje ovu tezu što ste Vi rekli u svom glavnom svedočenju da
26 ovaj deo nije rađen od strane stručnog lica iz vojske. Nego da po stilu odgovara

27

28

29

30

1 više nekom političkom, da kažem, organu ili državnom, a ne vojnom, zar ne?

2 O: Da. Sve je, ali nije vojnički, ova je direktiva nije vojnički
3 dokument.

4 P: A, posebno ovaj njen deo.

5 O: Ima i drugih, ne bi stavljô posebno više, a posebno manje.

6 G. KRGOVIĆ: Molim da se svedoku pokaže dokazni predmet 5D759.

7 P: Gospodine generale, ovo je Vaša... Vaš ekspertski rad. I, upravo da se
8 nastavim na ovu Vašu rečenicu o nevojničkoj terminologiji i da postoje drugi
9 delovi ove direktive koji nisu vojnički, nego više odgovaraju, da kažem,
10 političarima.

11 G. KRGOVIĆ: Molim da se pokaže paragraf 139. To je strana 53 Vašeg
12 nalaza u srpskoj verziji, a u engleskoj verziji to je na strani 65.

13 P: Evo, Vi ovde kažete u paragrafu da taj deo zadatka, odnosno, da kažem
14 najproblematičniji deo direktive "predstavlja nelogičan deo zadatka koji više
15 liči na obezbeđenje borbenih dejstava i psihološko delovanje kome su skloni i
16 drugi organi". Vi ovde mislite na političko i na državno rukovodstvo, da je to
17 terminologija koja je primerenija njima, a ne vojnicima, zar ne?

18 O: Da, apsolutno. U tački trides...sto... 139 mislim da ovo odgovor daje
19 precizno rečenica da to ne predstavlja vojnički zadatak. A vojnički je zadatak,

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 zadatak koji je izvršava bilo koji element komande koja treba da izvrši. Ja samo
2 da podsetim da u to vreme Republika Srpska mislim da je imala Ministarstvo za
3 informisanje i imala svoju televiziju, imala je svoju novinsku agenciju i imala
4 je mnoge druge aktivnosti. A predsednik, između ostaloga, je i bio taj koji je
5 bio namenjen za koordinaciju obezbeđenja za borbenim dejstvima sa vojskom, da bi
6 vojska mogla da ih izvrši. I mislim da je tačka 139 vrlo precizno u tom smislu i
7 definisana.

8 P: Hvala, generale. Vi ste dalje u svom ekspertsom radu, u paragrafu
9 109 - to je strana 41 Vašeg nalaza u srpskoj verziji i strana 51 u engleskoj
10 verziji - govorili o izradi ove direktive. I moje generalno pitanje, da kažem,
11 koje sam možda trebao da postavim na početku, metodološki. Vi ste, kad ste
12 davali određene zaključke i mišljenja, posebno oko izrade direktive koristili
13 se, da kažemo, pravilima i koristili svoje iskustvo kako bi to trebalo da se
14 radi po pravilima, ovakav akt kakav je direktiva, zar ne? I voj...vojnoj doktrini,
15 da dodam još i taj deo.

16 O: Pa ne bi', ovaj, samo se tako kratko, ovaj, složio. Ja sam se bavio
17 analizom sadržaja. Kod analize sadržaja, kao metode izrade ove ekspertize, ja
18 sam se, ovaj, koristio raspoloživim dokumentima, a pravio sam komparaciju sa
19 dokumentima koje su... koja su mi bila na raspolaganju i sa dokumentima koje su
20 normativno regulisala. Primera radi, analizom sadržaja, analizirô sam sadržaj
21 raspoloživih dokumenata. Činjenica da sam imô u vreme izrade ekspertize i ovaj
22 dnevnik, koji je kasnije, ovaj, prikazan još bi dao neke nove, jače elemente
23
24
25
26
27
28
29
30

1 ovoj mojoj ekspertizi, što sam i potvrdio u toku ovoga iznošenja.

2 P: Konkretno, generale, da li postoji neko pravilo-

3 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Samo trenutak, molim Vas, gospodine
4 Krgoviću. Gospođo Fauveau, izvolite.

5 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Ima samo jedna greška u zapisniku.
6 Svjedok je rekao da ako je u trenutku izrade ekspertize imao ili da je imao
7 rokovnik gospodine Karadžića, da bi onda govorio kako je govorio. Ili da bi
8 odgovor bio drugačiji. U 14. retku, 47. stranice.

9 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da, da, da. Mislim da nam svjedok može
10 objasniti, ako postoji potreba za pojašnjenjem.

11 Generale, jeste li Vi razumjeli ovo što je gospođa Fauveau istakla?

12 SVJEDOK: Jesam i apsolutno se slažem, ovaj.

13 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu. U redu, onda možemo nastaviti.
14 Hvala Vam.

15 G. KRGOVIĆ:

16 P: Da li postoji neki propis ili pravilo koji kaže da se direktiva radi
17 punim metodom ili je to diskreciono pravo vrhovnog komandanta da on odredi način
18 na koji će se izraditi direktiva?

19 O: Takvo pravilo ne postoji, nit' će ikada postojati. Pravila su
20 namenjena za to da daju modalitete, a koje će modalitete primeniti odgovorni
21 starešina, on će prilagoditi konkretnoj situaciji. I to prilagođavanje
22 modaliteta konkretnoj situaciji, to je veština komandovanja, a ne prepisivanje
23 pravila.

24 P: I u ovom slučaju, predsednik Karadžić je taj koji određuje na koji
25
26
27
28
29
30

1 način će, kojim metodom raditi direktivu i koga će uključiti i kako će posao
2 oko toga ići, zar ne?

3 O: Apsolutno. On je taj koji je modelovao nacrt direktive, koga je
4 konsultovao ili hteo da konsultuje i on je taj potpisnik koji je odgovoran za
5 sadržaj i sastav direktive.

6 P: I on je taj koji daje teze za direktivu i osnovne elemente, zar ne?

7 O: Da. To se zove jednostavno ideja i to je ono što se može naći.

8 P: /nerazgovijetno/ ja ću Vas vratiti... U paragrafu 109, kada pominjete
9 analizu borbene gotovosti za 1994., Vi ste rekli jednu rečenicu:

10 "Vrhovni komandant naređuje da se pripremi direktiva vrhovne komande za
11 oružane snage sa kojom će se naglasiti odsutna odbrana položaja koja VRS ima.
12 Naređenje izdato Glavnom štabu VRS, što znači da je Glavni štab VRS radio u
13 ulozi štaba vrhovne komande."

14 I ja sam pogledao onaj deo analize. Ovakav zadatak i ovakvo naređenje,
15 ja nisam video u tom aktu, niti sam našao dokument, odnosno ovo naređenje sa
16 ovakvim sadržajem. Je li se slažete sa mnom da je ustvari to Vaš zaključak koji
17 proizilazi iz analize, a ne citirate konkretan dokument?

18 O: Apsolutno. To je argumentovan zaključak na osnovu analize sadržaja, a
19 ne citirani dokument, bilo koji.

20 P: I, sledeći paragraf 110:

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 "Tom prilikom je naređeno da se počne sa planiranjem i izradom direktive
2 7."

3 To je, takođe, zaključak, a ne referenca za konkretan dokument ili
4 naređenje, zar ne?

5 O: Ovo je apsolutno merodavan zaključak po redosledu stvari koje /?su/
6 se desili /?desile/. Mada, vidite, da iz konkretne arhive ili konkretne ove
7 biblioteke nema veliki broj dokumenata koji su bitni, a zaključak na osnovu svih
8 hronološki poređanih stvari, na osnovu svih učesnika i na osnovu svi' obaveza je
9 verovatak i sa velikom verovatnoćom se može prihvatiti.

10 P: Generale, ja se ne sporim s Vama o validnosti zaključaka, nego samo
11 hoću...

12 O: Apsolutno.

13 P: ... samo hoću da razjasnite ovo. Ovo što ste Vi rekli, /nerazgovijetno/
14 celo u svim paragrafima, do paragrafa 115 je Vaš zaključak, a ne baziran na
15 prethodnim radnjama - konkretno na analizi - a ne na nekim konkretnim,
16 pojedinačnim dokumentima, zar ne?

17 O: Apsolutno i svagde gde sam imô konkretan dokument, on je dat u
18 fusnoti.

19 P: Gospodine generale, da li je moguće da je predsednik Karadžić i
20 njegov savetnik za vojna pitanja, general Subotić, još pre analize ove borbene
21 gotovosti u toku 1994. godine, počeo sa izradom teza i sa diskusijom oko ovog
22 dokumenta i da je faktički jedan dobar deo pripremljen pre ove analize, tog
23 dokumenta?

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Moguće je. Ali, po mom stručnom ubjeđenju malo verovatno iz
2 jednostavnog razloga da bi se moglo pripremiti ovaj dokument neophodno je da se
3 odlično pozna stanje jedinica. Jedini i najbolji trenutak, koji su oni imali da
4 upoznaju stanje jedinica, jeste analiza borbene gotovosti za prethodnu godinu. I
5 zato sve ukazuje da je to trenutak koji opredeljuje stvaranje jednog takvog
6 dokumenta.

7 P: A, idejna priprema i razrada teza, da li je moguće da je to rađeno
8 pre?

9 O: Ako dobro pratim... ako dobro pratimo redosled događanja, pa s'vatimo
10 pregovore oko primirja, pa s'vatimo primirje, pa s'vatimo analizu borbene
11 gotovosti, kao i da su neki elementi u tom dokumentu dali da se planiraju u
12 aprilu mesecu, onda može da se zaključi da neke teze za ovaj dokument su nastale
13 i ranije.

14 G. KRGOVIĆ: Molim da se svedoku pokaže dokazni predmet 6D324.

15 P: Gospodine generale, ne verujem da ste imali prilike da vidite ovu
16 doku... ovaj dokument ranije, ovo je jedan od dva dokumenta koji pominje pripreme
17 za izradu direktive broj... direktive predsednika države. Ovo je dokument iz
18 1994., iz osmog meseca, jedan sastanak održan u Čelincu sa koga postoji službena
19 beleška, gde je prisutan Subotić, kao savetnik, vojni savetnik predsednika

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Republike i gde dnevni red sastanka bile su direktive predsednika države i
2 naređenja.

3 /.../ Da li se slažete sa mnom da je o ovoj izradi direktivi i o dir...
4 predsednika diskutovano u 1994. godini, da bi to mogao da potvrdi ovaj Vaš
5 prethodni odgovor koji ste meni dali? Da je na jednom širem nivou, čak i
6 opštinskom diskutovano o tome? Odnosno, da je predsednik i njegov vojni savetnik
7 prikupio tezu i ideje za direktivnu ranije, i od svih nivoa, zar ne?

8 O: Ovo Vaše pitanje ima elemenata da dobije potvrđan odgovor, jer se
9 vidi da oko direktive i direktivâ je vrlo angažovan general Subotić i čak da
10 ragovara i na terenu, što verovatno prikuplja podatke o stanju. Vidi se da je on
11 i vrlo po onim... onome dnevniku, ima vrlo učestale sastanke i sa predsednikom,
12 što bi sve dalo se zaključiti, al' bi trebalo složiti kompletne... kompletne
13 podatke, a ja sa tog aspekta nisam vršio ekspertizu.

14 P: I do... faktički analiza borbene gotovosti je služila predsedniku samo
15 da na jedan detaljan način sagleda stanje u vojsci kako bi mogô da, uz sve ove
16 ostale elemente, a... pripremi teze za direktivu, zar ne?

17 O: Vrlo verovatna je... vrlo verovatna je ta konstrukcija i ima osnove da
18 se u tom delu istražuje. Može se zaključiti vrlo verovatno da je tako rađeno.

19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 G. KRGOVIĆ: Molim da se svedoku pokaže dokazni predmet 6D311.

2 P: Generale, ovo je jedan dokument iz komande Istočno-bosanskog korpusa
3 koji je od strane komandanta upućen savetniku predsednika RS, general-ma... majoru
4 Subotiću, a naslov, to su:

5 "Teze koje se predlažu za direktivu predsednika RS o posebnim merama u
6 zoni odgovornosti Istočno-bosanskog korpusa."

7 G. KRGOVIĆ: Molim da se pokaže druga strana ovog dokumenta da bi svedok
8 video potpis i pečat.

9 P: Generale, iz ovog dokumenta, ja zaključujem da je savetnik
10 predsednika tražio i pojedinačno od korpusâ teze koje bi predložio predsedniku
11 za izradu direktive. Da li se slažete sa tim?

12 O: Da li možete vratiti na početak ovu /nerazgovijetno/.

13 G. KRGOVIĆ: Molim da se vrati dokument na početak i da se uveliča.

14 SVJEDOK: Ne treba, mogu... mogu da pročitam. Ne treba.

15 Iz ovoga dokumenta koji je prezentovan i koji se vidi da je urađen 24.
16 marta 1995. godine, ne vidi se na osnovu čega je napravljen, vidi se kome je
17 poslat. Vidi se da je u potpisu stavljen komandant, a nije ga potpisô komandant,
18 ovaj, korpusa IBK. I po pitanjima koja su ovde, a to su 99... evo tačka devet,
19 100% pitanja iz nadležnosti ministarstva. Ovaj, vidi se da se savetnik
20 predsednika sa vojnikom konsultovô koje su obaveze Ministarstva odbrane. Ovo mi
21 pre liči nešto drugo, nego za direktivu. Jer su sve obaveze koje je ovde... ova

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 pitanja koja je obradio "... da vlada preko ministarstva, putem inspekcije od
2 strane ministarstva utvrditi pravilnost rasporeda...", sve su nadležnosti
3 ministarstva. Znači ovo, on je tražio od vojnika da mu dâ šta su nadležnosti
4 ministarstva. Moram priznati, za mene zbunjujući, ovaj, akt.

5 G. KRGOVIĆ:

6 P: Predsednik republike može da izdaje, kao vrhovni komandant, naloge
7 Ministarstvu odbrane i da preduzima radnje iz svojih delatnosti. I po meni je
8 logično da, ako komandant korpusa predlaže neke mere koje treba da preduzme
9 Ministarstvo odbrane da se obrati direktno predsedniku da te mere inkorporira u
10 direktivu, zar ne?

11 O: Ne. Komandant korpusa Ministarstvu odbrane se izuzetno može obratiti
12 i to ako njegov komandant Vojske Republike Srpske pravi neko krivično delo i na
13 takav način traži, ovaj, zaštitu ili bilo šta drugo. Po hijerarhiji - kao što je
14 uradio i general Milošević kad je poslô onaj akt - svaki akt koji mu se traži u
15 ime predsednika i za predsednika obavezan je da uputi preko svoga komandanta,
16 odnosno da komandanta upozna sa tim. To je jedini normalni put i komunikacija u
17 vojsci.

18 P: Gospodine Kosovac, pred ovim Sudom je svedočio svedok Novica Simić,
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 komandant Istočno-bosanskog korpusa, koji je potvrdio da je dobio od savetnika
2 vojnog dopis da predloži određene mere iz ove oblasti. Da li je normalno da
3 predsednik republike, kao vrhovni komandant, preko svog savetnika zatraži
4 određene teze za direktivu, upravo kako je to urađeno na ovom prethodnom primeru
5 koji smo videli?

6 O: Da je vrhovni komandnat /.../ Da je vrhovni koma'dnat preko svog
7 savetnika, general-majora Subotića, zatražio tako nešto, verovatno bi u
8 preambuli ovoga dokumenta to i stajalo: "U odnosu na zahtev vrhovnog komandanta
9 koji se vi dostavili, broj taj i taj, dajemo Vam to i to". Ne sporim ja ništa
10 što je rekao, ovaj, general Simić. Njega izuzetno cenim i poštujem, ali je ovo
11 radnja koju sada upravo pokušavam da nađem u ekspertizi i koja je vrlo precizno
12 u komandovanju u ekspertizi navedena. Postupak da se predsednik obrati
13 komandantu korpusa nije nelegalan. Ali, da predsednika izvesti komandant
14 korpusa, postoji put da mora da upozna svoga komandanta o tome šta je dobio
15 naređenje. U suprotnom bi bilo raskidanje jedinstva komandovanja.

16 G. KRGOVIĆ: Samo jednu ispravku za...za...za transkript, a... to je general
17 Simić, ne Simović-.. u transkript-

18 SVJEDOK: Ja sam rekô "Simić".

19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 G. KRGOVIĆ: I u mom pitanju isto, komandant Istočno-bosanskog korpusa,
2 to je strana 54, red 9.

3 SVJEDOK: Časni Sude, ovaj postupak sam u ekspertskom radu na B/H/S-u
4 objasnio na strani 36, slika 8 i može se on prikazati.

5 G. KRGOVIĆ: Strana 49 na engleskom.

6 G. JOSSE: [simultani prevod] 45.

7 G. KRGOVIĆ:

8 P: Generale, u Vojsci Republike Srpske, vrhovni komandant ima originalno
9 pravo komandovanja. Pravo komandovanja komandanta Glavnog štaba je izvedeno iz
10 ovlašćenja koje vrhovni komandant prenosi na komandanta Glavnog štaba, zar ne?

11 O: Ne bi' voleo da me vi pravnici odvedete na klizav teren. Ali, ja kao
12 vojnik ću vam reći da pravo komandanta Vojske Republike Srpske, sa komandovanjem
13 Vojkse sr... Republike Srpske, proističe iz odluke skupštine, gde je on postavljen
14 za komandanta. A vrhovni komandant posle to operacionalizuje, a ni sa kakvim
15 aktom ne mož' da mu uskrati.

16 Ovo je čisto vojničko tumačenje, časni Sude, da ne mislite da idem u
17 svet prava.

18 G. KRGOVIĆ: Molim da se svedoku pokaže dokazni predmet 5D753, i to član
19 175. To je stranica *Službenog lista* 226, ali nije bitno, ali engleski prevod je
20 stranica 64. /.../ S tim da je sitno, a i ne vidi se 276 je stranica na BCS-u,
21 glava 11, koja govori o komandovanju. A, član je 175 i ERN broj je 01139037. Da,
22 upravo ta strana.

23 P: Generale, pogledajte malo ovaj član ovde. Stoji upravo ono što sam
24
25
26
27
28
29
30

1 Vam ja sugerisao da: "Komandant Glavnog štaba ostvaruje komandovanje vojskom u
2 skladu sa ovlašćenjima koje na njega prenese predsednik republike i u skladu sa
3 zakonom". Što znači, po meni kako ja tumačim, da ovakva komunikacija između
4 predsednika i komandanta korpusa nije ništa nelegalno, možda je neuobičajeno,
5 ali ima svoje uporište u zakonu.

6 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Vanderpuye, izvolite.

7 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Mislim da je svjedok već rekao da ne
8 želi zalaziti na područje prava. A osim toga, mislim da nisam siguran da je
9 interpretacija gospodina Krgovića ovlasti predsjednika u vezi sa zapovjednikom
10 Glavnog štaba dosita točna.

11 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Krgović, imate li što reći na
12 to?

13 G. KRGOVIĆ: Časni Sude, ja sam pročitô član iz zakona koji kaže upravo
14 ono što sam ja rekô. I samo... moje jedino pitanje je bilo da imajući u vidu ovaj
15 član Zakona o vojsci koji je merodavan, sugerisem ekspertu da ono što komanda
16 Istočno-bosanskog korpusa šalje direktno predsedniku i savetniku nije ništa
17 nelegalno, možda neuobičajeno, ali-

18 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu, ali ne mislim da će to išta
19 promijeniti. Jer svjedok je već rekao da ga tu vodite na vrlo sklizak teren.
20 Znate, gospodine generale, odvjetnici nikada ljude ne navode na skliski teren.

21 G. KRGOVIĆ:

22 P: Gospodine generale-

23 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Izvolite, gospodine Krgović, Vaše iduće
24 pitanje.

25 G. KRGOVIĆ:

26 P: Moje sledeće pitanje, kad ste govorili o metodu na koji je rađena
27
28
29
30

1 direktiva. Ako pogledate samu direktivu samu po sebi, bez drugih materijala,
2 bilo koju direktivu. Vi po njenom sadržaju ne možete da zaključite kojim metodom
3 je direktiva rađena, zar ne?

4 O: Apsolutno ste u pravu. Samo bi ja... Apsolutno ste u pravu, samo bi ja,
5 ovaj, i ovaj dogovor... odgovor završio s onim prethodnim. Ja ni jednog trenutka
6 nisam osporio pravo da komandan... vrhovni komandant naredi, odnosno pošalje
7 naređenje komandantu korpusa. I tu se Vi apsolutno i ja slažemo, samo sam ja
8 govorio o jednoj drugoj stvari. Po vojnim propisima, taj komandant korpusa kada
9 izvršava to naređenje obavezan da je upozna svoga pretpostavljenog komandanta.
10 Znači, ne može istim putem da mu odgovori, nego mu odgovara preko svog
11 komandanta. Tako da smo Vi i ja... dobrim delom se slažemo. A, ovo još jednom
12 ponavljam, ovaj, samo... ne mora uopšte da označava koji je metod i kako korišćen.

13 G. KRGOVIĆ: Časni Sude, ja bih Vas samo molio, ako možemo da napravimo
14 jednu kratku pauzu nego, nego ranije /?kasnije/... A... sada je vreme da moj klijent
15 uzme lekove, a on se ne oseća dobro, kol'ko mogu da /nerazgovijetno/, pa ako
16 možemo da pođemo na pauzu sada.

17 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospođo Fauveau, izvolite.

18 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Prije pauze željela bih ispraviti
19 zapisnik. Redci 17 i 18 stranice 57, tu bi trebalo stajati "U samoj uputi nema
20 ništa o tome kakvu bi metodu valjalo koristiti".

21 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu. Da li se s time slažete,
22 gospodine Krgović?

23 G. KRGOVIĆ: Časni sude, ja nisam pratio. Premda, ono što sam ja rekô ću
24 na...na... /nerazgovijetno/. Ako pogledate sam /?samu/ direktivu kao dokument, iz

25

26

27

28

29

30

1 njega ne možete zaključiti kojom metodom je rađena. Ako je tako prevedeno...

2 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da, shvaćam, u redu. U svakom slučaju,
3 gospođu Fauveau, transkript nije točan niti u vezi s Vašom intervencijom. Mislim
4 da je riječ o retku 24, pogledajte to. Dakle, imat ćemo pauzu od 25 minuta.

5 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prevod] Molim da svi ustanu.

6 ... Početak pauze u 12.25h

7 ... Sjednica nastavljena u 13.01h

8 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prevod] Molim ustanite. Izvolite sjesti.

9 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Josse.

10 G. JOSSE: [simultani prevod] Časni Sude, ima više problema. Ponajprije
11 činjenica da se general Gvero ne osjeća dobro. On se ne osjeća dobro već
12 nekoliko dana. Danas je to još pogoršano time što on, časni Sude, uvijek dobiva
13 lijek od stražara koji sjedi do njega. Zbog nekog razloga, danas taj lijek nije
14 donesen u sudnicu, te se sada provodi istraga o tome zašto se to dogodilo.
15 Koliko ja sam shvatio, on bi se trebao vratiti u pritvorsku jedinicu odmah. No,
16 dok je još tu, ja bih rekao da on pristaje na to da se nastavi proceduralna
17 rasprava bez njega, ali ne i unakrsno ispitivanje ovoga svjedoka od strane
18 odvjetnika.

19 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Dobro. Ja mislim, uz jedan trenutak
20 oklijevanja, mislim da bismo mi ipak pristali na Vaš zahtjev. Dakle, general

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Gvero će biti prebačen odmah.

2 G. JOSSE: [simultani prevod] Hvala.

3 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] A ja se nadam da tko god je iz
4 Tajništva odgovoran za sve to, da će se pozabaviti odmah, bez odlaganja ovim
5 problemom.

6 To je prvo. Drugo, mislim da se treba izvesti adekvatna istraga, da se
7 vidi zbog čega se ovo dogodilo, jer to se jednostavno ne smije dogoditi nikada.
8 Ja se nadam da ovakve primjedbe u budućnosti više nećemo slušati. Mi ne govorimo
9 nekome tko je...

10 A, gospodine generale, da, možete otići iz sudnice odmah.

11 [Optuženi Milan Gvero se povlači]

12 To je, dakle, bilo prvo. Da, dalje, drugo.

13 G. JOSSE: [simultani prevod] Ja ću se vrlo rado pozabaviti drugim
14 proceduralnim pitanjem. Vijeće će možda teško povjerovati u ovo, imajući na umu
15 što sam upravo rekao, ali naš vještak, general Kovačević, je sada u bolnici u
16 Beogradu. Gospodin Krgović je sinoć otkrio, ustvari, on je meni to prenio prije
17 zadnje pauze. Dakle, ja nisam znao u tome trenutku da će gospodin McCloskey
18 iznijeti zahtjev kojega je iznio. Pa je to bila jedna od stvari o kojoj sam htio
19 razgovarati još sa gospodinom Krgovićem. Mi ne znamo koliko dugo će on biti u
20 bolnici. No, časni Sude, ja bih krenuo dalje, iznio bih još nekoliko primjedbi.

21 Prvo je sljedeće: Mi smo mislili, možda pogrešno, da će ovaj svjedok
22 svjedočiti veći dio sljedećega tjedna, i to na osnovi postojećih procjena. Mi
23 smo iskazali svoj stav sasvim jasno s tim u vezi. Za vrijeme pauze mi smo to

24

25

26

27

28

29

30

1 prenijeli pravnome savjetniku Vijeća. Ja ne želim nikoga kritizirati s tim u
2 vezi, to je također i meni rečeno. Mi smo, naime, smatrali da će biti još jedan
3 svjedok koji će svjedočiti u obranu generala Miletića, a taj svjedok je povučen
4 s popisa svjedoka.

5 Časni Sude, mi ne bismo željeli ni na koji način Vijeće navoditi na
6 krivi trag, ali general Kovačević je i dalje na našem popisu svjedoka. Iskreno
7 govoreći, mi stvarno bismo željeli ostaviti otvorene mogućnosti s njim u vezi i
8 zaključiti iskaz ovoga svjedoka. Situacija je očigledna, sadašnji svjedok je
9 vojni vještak za petoga optuženog. Naime, optuženoga čija se Obrana najbliže
10 tiče našega klijenta i njegov iskaz je bitan i za našu Obranu, te djeluje na to
11 kakva je ekspertiza potrebna za našega klijenta. Ja razumijem da ovo i Vijeće i
12 strane u postupku stavljaju pred određenu dilemu. Ja bih kazao jednu stvar na
13 osnovi naših razgovora u timu je sljedeće, realistično gledano, gospodin Haynes
14 i njegova ekipa trebaju biti u mogućnosti razmotriti nešto ranije, a ne kasnije
15 - naravno uz ogradu, što bi Vijeća s tim u vezi moglo kazati, mi znamo da smo
16 neutralni s tim u vezi i ne možemo držati predavanje s tim u vezi - no bilo bi
17 dobro da to kažem, čisto u svrhu planiranja. Meni je jako žao što ne mogu biti
18 konkretniji s tim u vezi.

19 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine McCloskey.

20 Imate li Vi što dodati u vezi s ovim, prije nego što dam riječ gospodinu
21 McCloskeyom?

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 G. JOSSE: [simultani prevod] Ne, časni Sude, ne, nemam.

2 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] A imate li još nešto što biste
3 iznijeli, osim ovoga što ste do sada kazali?

4 G. JOSSE: [simultani prevod] Ne, ja se nadam da sam iznio svoj stav..

5 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Ne, ja samo hoću znati.

6 G. JOSSE: [simultani prevod] ... što je jasnije moguće. Ja znam da je ovo
7 bilo daleko od savršene jasnoće.

8 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da, hvala Vam, gospodine Josse.

9 Izvolite, gospodine McCloskey.

10 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Sad razumijem da još nisu donijeli
11 odluku o tome da li pozvati svojega vještaka. Ja bih volio znati hoće li general
12 Gvero svjedočiti? Hoće li on iznijeti uvodnu riječ, hoće li pozvati ijednoga
13 drugoga svjedoka sa popisa svjedoka? Oni su nam kazali da neće u veljači pozvati
14 nikoga i da li oni pri tome ostaju?

15 Dakle, postoji nekoliko pitanja na koje nam trebaju i na koje
16 zaslužujemo odgovor, prije nego što odemo na vikend.

17 G. JOSSE: [simultani prevod] Ja se ne mogu time baviti, jer sam nešto
18 ispustio iz svojih bilješki. To je, naime, uvodni govor. Mi smo iznijeli svoj
19 stav jasno, nadam se, u e-mail poruci, koju smo dali. Mi hoćemo iznijeti uvodnu
20 riječ, no mi ne predlažemo pozivanje nijednoga drugoga svjedoka, osim ovoga
21 vještaka. No, htjeli bismo zadržati stav do dolaska svjedoka, odnosno dok on ne
22 završi sa svojim iskazom.

23 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Dobro. A to nas dovodi do sljedećega.

24

25

26

27

28

29

30

1 Nema svrhe danas nastaviti sa zasjedanjem, zato što je gospodine Gvero... Da, ali
2 dajte prvo da riješimo...

3 [Sudije vijećaju]

4 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Ja sam pogriješio, zato što nisam
5 gledao prema Vama, gospodine McCloskey, nakon što je gospodin Josse završio sa
6 svojim govorom. Kazali su mi da Vi niste izgledali baš zadovoljno, odnosno da
7 Vam nije baš bilo sasvim jasno što je bilo rečeno. Je li tako?

8 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Da, gospodine predsjedavajući, ja
9 mislim da se spominjalo na zapisnik da će gospodin Gvero svjedočiti. Ja moram
10 znati moram li se pripremati za unakrsno ispitivanje generala Gvere ili generala
11 Pandurevića?

12 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Ali general Pandurević, to je nešto
13 sasvim drugo. Ja mislim da gospodin Josse ne može odgovoriti na to pitanje.

14 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Ako general Gvero ne svjedoči, i ako
15 nitko drugi ne svjedoči, onda nam ostaje general Pandurević.

16 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da, tako je. Ja sam htio doći do
17 gospodina Haynesa i s njim razgovarati nakon što se ovo razjasni. Jer, svrha
18 moje intervencije je kada me je s pravom prekinula sutkinja Prost, upravo to da
19 vidimo da li sve dobro razumijemo, jesam li ja Vas dobro razumio, gospodine
20 Josse. Sljedeće, u pogledu Vašega vještaka, gospodine Kovačevića. Budući da je
21 situacija takva kakva je, i možda zbog nekih drugih okolnosti, Vi niste 100%
22 sigurni u vezi s time kakav je za sada Vaš stav, i htjeli biste nam kazati
23 mišljene kasnije.

24 G. JOSSE: [simultani prevod] Da.

25 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Dakle, točno. E sada, bez obzira na to
26 hoće li gospodine Kovačević doći ili neće, Vaša namjera nije pozivati nikakve

27

28

29

30

1 druge svjedoke. Meni to znači da to uključuje i Vašega klijenta.

2 G. JOSSE: [simultani prevod] Točno.

3 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Dakle, ako sam ja Vas dobro razumio,
4 drugim riječima, kako stvari stoje za sada ja ne bih očekivao da ćemo čuti iskaz
5 generala Gvere. Međutim uvodnu riječ ćete održati.

6 G. JOSSE: [simultani prevod] Tako je. procjena vremena za to je 45
7 minuta do jednoga sata.

8 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Dobro, to je uredu. Dakle, to je Vaš
9 stav. Budući da smo to ustanovili, gospodine Haynes, mislim da se moram sada i
10 Vama obratiti. Možda biste nam Vi mogli kazati kakav je Vaš stav. Kako ja sada
11 shvaćam, ovaj svjedok, odnosno njegov iskaz će trajati do srijede, kako stvari
12 stoje.

13 G. HAYNES: [simultani prevod] Da. A sljedećeg petka ne zasjedamo?

14 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Tako je. Ne radimo 23. Dakle, 23. ne
15 zasjedamo, kako bismo omogućili održavanje žalbenoga postupka u predmetu Mrkšić.
16 Četvrtog, ostavljamo prostor za još jedan predmet. Petoga i šestoga sam ja
17 zauzet ujutro i popodne u predmetu za nepoštovanje Suda. Dakle, takva je
18 situacija.

19 G. HAYNES: [simultani prevod] Što se tiče izvođenja dokaza sedmog
20 optuženog, mi smo potpuno u Vašim rukama. Mi ćemo početi, kada Vi to od nas
21 budete htjeli. U tijeku priprema, imamo popise svjedoka i dokaznih predmeta za
22 mjesec februar. Ja nemam nikakvog razloga da od toga odustanem, no razlog zato
23 što nismo to podnijeli jučer jednostavno je bilo zato što ja to nisam mogao
24 učiniti, no ja ću nastojati razdijeliti barem jednu kopiju svima do kraja

25

26

27

28

29

30

1 današnjeg radnog dana.

2 Radi se o prilično dugačkom popisu dokaznih predmeta, kao što i
3 pretpostavljate, ja to nisam čuvao tajnom. Naime, nisam čuvao tajnom oblik kojim
4 će se kretati obrana gospodina Pandurevića, ja mislim da sam ja to javno kazao
5 najmanje jednom do sada. I to je naš stav i dalje.

6 Dakle, takva je eto situacija, mi ćemo početi kada nam se kaže da
7 počnemo. Ja smatram da, tehnički govoreći, obavijest o materijalima koji će se
8 koristiti će vjerojatno biti nedostatni za dan ili dva. Odnosno, da će biti
9 dovršeni za dan-dva, a ako netko želi kazati s tim u vezi, ja ću vrlo pažljivo
10 slušati, i Vi ćete nedvojbeno dobiti odgovore. Inače, mi smo u Vašim rukama.

11 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodin McCloskey?

12 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Optužba nema nikakvih problema ako mi
13 materijale dobijemo danas. I mi se slažemo s gospodinom Haynesom, mi smo spremni
14 kada Vi budete spremni.

15 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Dobro, hvala. Bilo bi dobro da iz
16 pristojnosti dovedemo generala natrag u sudnicu, tako da mu objasnim kakva je
17 situacija.

18 Gospodine Josse, predlažem da Vi - kada kažem "gospodine Josse", znači
19 i Vi, gospodine Krgoviću-

20 G. JOSSE: [simultani prevod] Naravno, to se podrazumijeva, časni Sude.

21 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Dakle, da Vi nastavite baviti se
22 zdravljem svojega klijenta i istragom uvezi s time što se dogodilo danas. A, ako
23 dođe do nečega što bi trebalo biti izneseno pred Vijeće, onda ćete nas o tome
24 izvijestiti, možda čak i prije ponedjeljka, ako to bude potrebno.

25 G. JOSSE: [simultani prevod] Hvala Vam. Mi ćemo stupiti u kontakt s
26 Tajništvom i nastojati ustanoviti što se dogodilo, pa ćemo Vam nastojati dati
27 što je moguće više informacija, budući da se radi o njegovom općem zdravstvenom
28 stanju.

29

30

1 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Mene to brine iz više razloga. Prvo, to
2 što se dogodilo danas nikada se nije smjelo dogoditi i ne smije se dogoditi.
3 Drugo, po Vašoj procjeni, Vaš se klijent ne osjeća dobro već nekoliko dana.

4 G. JOSSE: [simultani prevod] Da.

5 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] I, to je naravno, nešto što nas jako
6 brine.

7 G. JOSSE: [simultani prevod] Ja stvarno ne bih htio govoriti o tome bez
8 klijenta prisutnog.

9 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Ma ja to od Vas i ne tražim. Ja samo
10 tražim da pratite situaciju u najboljem interesu Vašega klijenta, te da nas
11 izvijestite ukoliko ima bilo kakvih nedostataka ili ako bi se pojavilo bilo što
12 o čemu bismo mi trebali znati, da bismo mogli poduzeti korake.

13 G. JOSSE: [simultani prevod] Hvala.

14 [Svjedok je ušao u sudnicu]

15 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine generale, naišli smo na jedan
16 problem. General Gvero se ne osjeća baš najbolje, lijekovi koji su mu trebali
17 biti doneseni nisu doneseni, pa su ga vratili natrag u pritvorsku jedinicu, a on
18 nije dao pristanak za unakrsno ispitivanje koje vodi njegov tim, da se to
19 ispitivanje vodi bez njega. Prema tome, morat ćemo završiti za danas, do
20 ponedjeljka. U ponedjeljak nastavljamo u 9 sati ujutro. Meni je žao što se to
21 dogodilo, međutim, to ne bi trebalo produžiti Vaš boravak u Hagu previše. Ja
22 pretpostavljam da ćemo s Vama završiti najkasnije u srijedu, pa ćete se onda
23 moći vratiti kući. Hvala Vam svima. Svima želim ugodan vikend, a Vama isti
24 savjet kao i prije. Molim Vas, nemojte ni s kim razgovarati o temi svojega
25 iskaza.

26

27

28

29

30

1 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Ima li prigovora drugih timova Obrane?
2 Nema. Prema tome, dokument kojega ste Vi spomenuli 4D606 A usvaja se u spis kao
3 dokazni predmet.

4 Dobro, želite li raspravljati još o nečemu?

5 Gospodine McCloskey?

6 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Gospodine predsjedavajući, gospođa
7 Stewart mi je kazala da postoje tri dokumenta koje nehotice nismo stavili na
8 popis za gospodina Jevđevića. I ja imam 65ter brojeve, to su: 4099, izvještaj
9 Milićke brigade o snajperskim puškama; 4019 /u engleskom transkriptu: 4109/, to
10 je obavještajni izvještaj 28. divizije; i 4110, presretnuti razgovor od 23.
11 jula.

12 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Dobro, ponovit ću brojeve 65ter: 4099 -
13 ispravite me, ako griješim - 4109 i 4110.

14 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Točno, tako je. Isto tako, imamo jedan
15 dokument 6D328, kojega je podnijela na usvajanje Obrana gospodine Gvere. Mislim
16 da je to onaj za kojega su kazali da su ga dobili od nekog rođaka generala
17 Đurđića. To je dokument kojega smo mi htjeli pogledati, mi još uvijek nismo
18 imali prilike pogledati taj dokument, ali imajući na umu ono što su oni kazali,
19 ja neću imati prigovora na to da taj dokument uđe u spis i da se ne zaboravi.
20 No, mislim da bi trebalo imati na umu da on dolazi iz nekog drugog izvora.

21 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] A, isto tako, postoji i nedavni zahtjev
22 Obrane gospodina Borovčanina za usvajanje u spis dokumenata putem podneska.

23 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Mi smo razgovarali, mislim, o tome.

24 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da. Ali ono što ja hoću znati je-
25 Gospodine Gosnell, izvolite.

26 G. GOSNELL: [simultani prevod] Pa, ja nisam sada u mogućnost kazati
27
28
29
30

1 kakav je stav tužitelja. Ja znam da se oni bave time, ali samo da obavijestim,
2 časni Sude, ti dokumenti, odnosno skoro svi ti dokumenti, nalaze se u našem
3 trećem izvještaju vještaka, kojega nismo pozvali. Dakle, to je razlog i osnovna
4 ideja za taj zahtjev. Ja znam da se oni bave time da pregledavaju dokumente i
5 očekuje se da se dâ odgovor.

6 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Ako niste u mogućnosti nam dati svoj
7 stav o tome, onda je vjerojatno svrha moje intervencije bila da od Vas tražim da
8 se to učini što je moguće prije.

9 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Mi ćemo to i učiniti, možda ako su
10 dokumenti SDS-a u tome, možda će nam biti lakše donijeti odluku.

11 I još jedna zadnja stvar, gospodine predsjedavajući. Ja znam da se puno
12 govori o početku izvođenja dokaza Obrane Pandurevića, no budući da smo svi to
13 čuli, možemo li svi pretpostaviti da general Pandurević neće svjedočiti.

14 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Ne, ja mislim da će biti baš suprotno.
15 Ako sam ja dobro razumio gospodine Haynesa, on je u mogućnosti da ako mi kažemo
16 da završavamo s obranom gospodine Gvere sada i počinjemo sa obranom gospodina
17 Pandurevića odmah, da će on postupiti u skladu s tom odlukom i da će odmah
18 početi s izvođenjem svoje obrane. Ja sam takođe kazao da predviđam da će general
19 Kosovac završit sa svojim iskazom, mislim u srijedu. I točno je da u petak ne
20 radimo, sljedećeg tjedna u petak, ali za sada ja ne vidim ni jednoga razloga
21 zašto - ako bismo završili s gospodinom Kosovcom u srijedu - ne bismo počeli

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 odmah nakon toga. To je moj stav. Ako se pojave neke druge okolnosti koje bi
2 išle protiv toga, naravno, morate mi kazati.

3 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Da. Dobro. Samo sam htio da to bude
4 jasno. Hvala Vam.

5 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U svakom slučaju neće to nitko me
6 nanijeti štetu, pogotovo, ne Vama, i to ni na koji način. Moj dojam je naime, da
7 će general Pandurević svjedočiti nekih dva tjedna.

8 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Samo u cilju da sve bude jasno.

9 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala Vama. Gospodine Josse, izvolite.

10 G. JOSSE: [simultani prevod] Ja sam zbunjen zbog nečega što je gospodin
11 McCloskey rekao prije nekoliko minuta. Da li on traži da se u spis uvede
12 dokument P4110? Ako da, onda se mi tome protivimo, ali mi ne možemo sada se
13 baviti time.

14 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Ja sam upravo to tako shvatio. Ali,
15 naravno, ako Vi hoćete pridržati svoj stav s tim u vezi, mi ćemo Vam dati
16 priliku da odgovorite.

17 G. JOSSE: [simultani prevod] Hvala.

18 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Što se tiče druga dva dokumenta 4009 i
19 41... i gdje je? 4109, ima li kakvih prigovora na te dokumente itko?

20 Vidim da nema, prema tome, ta dva dokumenta se usvajaju, a hoćete li Vi
21 nama moći kazati nešto u vezi sa zadnjim dokumentom u ponedjeljak.

22 G. JOSSE: [simultani prevod] Da, svakako. Naravno, pod uvjetom da naš
23 klijent bude ovdje.

24

25

26

27

28

29

30

1 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu. Hvala Vam. Još nešto? Hvala.
2 Nastavit ćemo, dakle, u ponedjeljak, naravno, ukoliko se general Gvero se bude
3 dobro osjećao. Hvala svima

4 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prevod] Molim, ustanite.

5 ... Sjednica završena u 13.26h.

6 Nastavak zakazan za ponedjeljak,

7 19.01.2009. u 09.00h.

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30